ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಕೊಡುಗೆ.

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ

ಎಂ.ಫಿಲ್ ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಸಂಪ್ರಬಂಧ

ಸಂಶೋಧಕಿ

ಸೌಮ್ಯ ಆನಂದಿ ಕೋಟ್ಯಾನ್

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಡಾ.ಪಿ.ಎನ್. ಮಯ್ಯ

೨೦೧೦

ಕರ್ನಾಟಕ ಥಿಯೋಲಾಜಿಕಲ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ

ಬಲ್ಮಠ, ಮಂಗಳೂರು

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಕೊಡುಗೆ

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ

ಎಂ.ಫಿಲ್ ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಸಂಪ್ರಬಂಧ

ಸಂಶೋಧಕಿ

ಸೌಮ್ಯ ಆನಂದಿ ಕೋಟ್ಯಾನ್

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಡಾ.ಪಿ.ಎನ್. ಮಯ್ಯ

೨೦೧೦

ಕರ್ನಾಟಕ ಥಿಯೋಲಾಜಿಕಲ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ

ಬಲ್ಮಠ, ಮಂಗಳೂರು

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರ

ಸೌಮ್ಯ ಆನಂದಿ ಕೋಟ್ಯಾನ್ ಅವರು ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ "ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಕೊಡುಗೆ" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಈ ಸಂಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಎಂ.ಫಿಲ್ ಪದವಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಪ್ರಬಂಧವು ಸಂಶೋಧಕಿಯ ಸ್ವಂತ ಪರಿಶ್ರಮ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹ, ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲಸ್ವರೂಪವಾಗಿದೆ. ಇವರು ಸಂಪ್ರಬಂಧದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಇದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಯಾವುದೇ ಪದವಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿಯಾಗಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಡಾ.ಪಿ.ಎನ್. ಮಯ್ಯ
ಸಂಶೋಧನಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಥಿಯೋಲಾಜಿಕಲ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ
ಬಲ್ಮಠ, ಮಂಗಳೂರು.

ದಿನಾಂಕ :೨೭.೦೮.೨೦೧೦

ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಎಂ.ಫಿಲ್ ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಕೊಡುಗೆ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಈ ಸಂಪ್ರಬಂಧವು ಈ ಸಂಶೋಧಕಿಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಯಾಗಿದ್ದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲೋದಯವಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳೂರಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಥಿಯೋಲಾಜಿಕಲ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಡಾ.ಪಿ.ಎನ್.ಮಯ್ಯ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಈ ಸಂಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬೇರಾವುದೇ ಪದವಿ, ಡಿಪ್ಲೋಮ ಅಥವಾ ತತ್ಸಮಾನ ಉಪಾಧಿಗಳ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಇಡಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sowmya A. Koti

ಸೌಮ್ಯ ಆನಂದ ಕೋಟ್ಯಾನ್
ಸಂಶೋಧಕರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಥಿಯೋಲಾಜಿಕಲ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ
ಬಲ್ಮಠ, ಮಂಗಳೂರು.

ದಿನಾಂಕ :೨೭.೦೮.೨೦೧೦

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಕೊಡುಗೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ವಿವರಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ –೧

೧.೧ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ

೧.೨ ಇದುವರೆಗಿನ ಅಧ್ಯಯನಗಳು

೧.೩ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು

೧.೧ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ವಿದೇಶದಿಂದ ಬಂದು ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರು ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡಾ ಪ್ರಸ್ತುತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಇವರು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿದೇಶದಿಂದ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನಮಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತದ್ದು ಮತ್ತು ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಂತದ್ದು ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ.

ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರು ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳಾದ ದಾಸರ ಪದಗಳು, ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ, ತೊರವೆ ರಾಮಾಯಣ, ಬಸವ ಪುರಾಣ, ಚೆನ್ನ ಬಸವ ಪುರಾಣ, ರಾಜೇಂದರ್ ನಾಮೆ, ಕನಕದಾಸರ ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ, ಈರಾರು ಪತ್ರಿಕೆ, ಹೃದಯ ದರ್ಪಣ, ದೇವವಿಚಾರಣೆ, ಮತವಿಚಾರಣೆ, ಯಾತ್ರಿಕನ ಸಂಚಾರ, ಚಿಕ್ಕವನಾದ ಹೆನ್ರಿಯೂ ಅವನ ಬೋಯಿಯೂ, ಕ್ರೈಸ್ತಗೀತೆಗಳು, ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ, ಕಂನಡ ಸಮಾಚಾರ, ಮಂಗಳೂರು ಪಂಚಾಂಗ, ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಬಂಧದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

೧.೨ ಇದುವರೆಗಿನ ಅಧ್ಯಯನಗಳು

ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗಿನ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಡಾ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ ಅವರ "ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಅರುಣೋದಯ", ರೆವೆ.ಐವನ್ ಆಲ್ಬರ್ಟ್ಸ್ ಅವರ "ಹೆರ್ಮನ್ ಫೆಡ್ರಿಕ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್", ಡಾ.ಗೀತಾ ಎಸ್. ನಂದಿಹಾಳ ಅವರ "ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನರಿಗಳ ಕೊಡುಗೆ", ಡಾ.ನಾ.ದಾಮೋದರ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ "ಸಂ-ಕಥನ", ಶ್ರೀ ಜೈನುಲ್ಲಾ ಬಳ್ಳಾರಿ ಅವರ "ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್", ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಅವರ "ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಸಂಕಲಿಸಿದ ದಾಸರ ಪದಗಳ್" ಹಾಗೂ ಎಸ್.ಪಿ. ಗೌಡರ "ಕನ್ನಡ ಕ್ರೈಸ್ತಗೀತೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ" ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಯಿತು.

ರೆವೆ. ಐವನ್ ಆಲ್ಬರ್ಟ್ಸ್ ರವರು ಬರೆದ "ಹೆರ್ಮನ್ ಫೆಡ್ರಿಕ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್" ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಾಧನೆಯ ಬಗೆಗೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಮರ್ಪಣ ಭಾವದಿಂದ ಬದುಕಿದ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಅನುವಾದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ ಅವರ "ಹೊಸಗನ್ನಡ ಅರುಣೋದಯ" ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ "ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದೆನ್ನಬಹುದು. ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಅವನ ಭಾಷಾ ಪರಿಣತಿ, ರೀವನಕೋಶ, ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರಿಯ ವ್ಯಾಕರಣ – ಇಷ್ಟರ ಮೇಲಿಂದಲೇ ಅವನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದನು" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಅವನ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾವನೂರರ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಕುರಿತು ಅವನು ರಚಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಡಾ.ಗೀತಾ ನಂದಿಹಾಳ ಅವರ ಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಸಂಶೋಧನಾ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನರಿಗಳ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನರಿಗಳು ದೇಶೀಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದ ಕಾರಣ ಅವರು ದೇಶೀಯ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಗ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಮಾರು ಹೋದುದರ ಬಗೆಗೆ ಈ ಪ್ರಕಟಿತ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರ ಬಾಲ್ಯ, ಜೀವನ ಕ್ರಮ, ಮಿಷನರಿಯಾಗಿ ಅವನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ, ಮುದ್ರಣ ಹೀಗೆ ಅವನ ಕೃತಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಒಂದಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಮಾತ್ರ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರಿ ಜೈನುಲ್ಲಾ ಬಳ್ಳಾರಿ ಅವರ "ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್" ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಅವರು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಬಗೆ, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ

ಕಾರಣ ಕರ್ತರಾದ ಬಗೆ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸುದ್ದಿ ಸಮಾಚಾರಗಳು, ಅಲ್ಲದೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಬರಹಗಳು, ವಿಚಾರಗಳು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮುದ್ರಣ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡ ಬಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎಸ್.ಪಿ.ಗೌಡರ ಅವರ "ಕನ್ನಡ ಕ್ರೈಸ್ತ ಗೀತಗಳ ಅಧ್ಯಯನ" ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕ್ರೈಸ್ತಗೀತಗಳ ಉಗಮ ವಿಕಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಗೀತಗಳ ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೭೪ರಲ್ಲಿ ವೈಗಲ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಇವರು ಜೊತೆಯಾಗಿ ಬರೆದ ಹಾಡುಗಳ ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಡಾ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಅವರ "ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಸಂಕಲಿಸಿದ ದಾಸರ ಪದಗಳ್" ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಸಂಪಾದಿತ ದಾಸರ ಪದಗಳನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ದಾಸರ ಪದಗಳ ಕುರಿತ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಡಾ.ನಾ.ದಾಮೋದರ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ "ಸಂ-ಕಥನ" ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನೆ, ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಹೊಸಕನ್ನಡದ ಅರುಣೋದಯದಿಂದ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ, ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪುಸ್ತಕೋದ್ಯಮ ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗೆ ಅವರ ಬರಹಗಳು ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರ ಕುರಿತು ಹಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

"ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಜೀವನ ಕ್ರಮ ಜನರಿಗೆ ಆದರ್ಶ ಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ತಾನು ಬೋಧಿಸಿದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವರನ್ನು ಜನ ದೇವರ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ಕಂಡು ಕೊಂಡರು" ಎಂದು ಗುಂಡರ್ಟ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

"ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸೇವೆ ವಿಸ್ತಾರವೂ ಬಹುಮುಖವೂ ಆದುದು. ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಇವರ ಸೇವೆ ಡಾ.ಕಿಟೆಲರ ಸೇವೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚೇನೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಡಾ.ರಾ.ಯ. ಧಾರವಾಡಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೨೩ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಕರು ಒಮ್ಮೆ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ಕಠಿನ ಜರ್ಮನ್ ಪರಿಚ್ಛೇದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಲು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಅದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಪರೀಕ್ಷಕರು ಅವನನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಶಂಸಿದರು, ಇದನ್ನು ಐವನ್ ಆಲ್ಬರ್ಟ್ಸ್ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರ ಜ್ಞಾನ, ಕಾರ್ಯವೈಖರಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಳಜಿ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅವರು ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

೧.೩ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು

ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತ ದೇಶವು ಅಥವಾ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಹೊಸ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಅವರ ಕುರಿತ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಿ.ಡಿ. ಮತ್ತು ಡಿ.ವಿ.ಡಿ.ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಸಾರ ಪಡಿಸುವುದು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಂತರ್‌ಜಾಲದಲ್ಲಿ ವಿವರ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಆಧುನಿಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ಮುಖ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಕಲೆಹಾಕುವಂತದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಚರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತದ್ದು ಹಾಗೂ ಅವರು ವಾಸಿಸಿದ ಪ್ರಚಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಕೂಡಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಅಂಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ – ೨

೨.೧ ಮಿಷನರಿಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಅವರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು

೨.೧ ಮಿಷನರಿಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಅವರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಉಳಿದ ಮಾನವರನ್ನು ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಾಗಿ ಇವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಆದರೆ ಮತಾಂತರ ಆನುಷಂಗಿಕವೇ ಹೊರತು ಪ್ರಧಾನವಲ್ಲ. ಮತಾಂತರಿಸುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮಿಷನರಿಗಳು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರು. ಜನತೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಮತಾಂತರದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಮತ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಅನುವಾದ ಕೂಡಾ ಮಿಷನರಿಗಳ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಅಂದಿನ ಮಿಷನರಿಗಳಾದ ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ ಸ್ವಾಟ್ಫ್, ವಿಲಿಯಂಕೇರಿ, ಹೆನ್ರಿಮಾರ್ಟಿನ್ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಯುರೋಪ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಉನ್ನತ ಪದವೀಧರರು ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಸ್ವಧರ್ಮ ನಿಷ್ಠೆಗೆ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಕ್ರಿಸ್ತ ಸೇವಾ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದವರು ಆಗಿದ್ದರು.

ಇವರಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ ಸ್ವಾಟ್ಫ್ ಎನ್ನುವವನನ್ನು ಡೆನ್ಮಾರ್ಕಿನ ಅರಸನು ಮಿಷನರಿ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್‌ನು ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅನಾಥ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು, ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದನು. ಹಾಗೆನೇ ವಿಲಿಯಂ ಕೇರಿ ಒಬ್ಬ ಮೋಚಿಯ ಮಗನಾದರೂ ಕೂಡಾ ಕ್ರೈಸ್ತ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈತನು ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಲಕತ್ತೆ ಸಮೀಪದ ನಿರಾಂಪುರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದನು. ಮತ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಮನಗಂಡ ಈತನು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದು ಮರಾಠಿ, ಬಂಗಾಲಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ಬೈಬಲನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿದನು. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೆನ್ರಿ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಕೂಡಾ ಬೈಬಲನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ಮಿಷನರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಇವರೆಲ್ಲ ಯುರೋಪ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಪದವೀಧರರು ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಸ್ವಧರ್ಮ ನಿಷ್ಠೆಗೆ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಕ್ರಿಸ್ತ ಸೇವಾ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದವರು ಆಗಿದ್ದರು.

ಮಿಷನರಿಗಳ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಜನರ ನಿತ್ಯದ ಬದುಕನ್ನು ಬಿಡುವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಉಪದೇಶ, ಪ್ರವಚನ ಇತ್ಯಾದಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ಸಂಪರ್ಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಮುದ್ರಣಾಲಯ ಇವೆಲ್ಲದರೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಗತ್ಯವೂ ಆಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಮಿಷನರಿಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ತಿರುಗಾಟ, ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳದಿಂದ ದೂರದವರೆಗೆ ಬಿಸಿಲು, ಆಹಾರ, ನೀರು ಇವುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರ ನಡುವೆ ಅವರ ಸ್ವಂತದ ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ, ಭಾಷೆಯ ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನ ಇದರೊಂದಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಿನ ಸೌಲಭ್ಯದಂತೆ ಹಿಂದೆ ಪುಸ್ತಕಗಳೆಲ್ಲವು ಮುದ್ರಣ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ದೇಶೀಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕೂಡಾ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಕೆಲವು ಮಿಷನರಿಗಳು ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಹಲವು ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದ್ದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯರೊಂದಿಗಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹೊಕ್ಕು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸವಾಲಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ತಮ್ಮನ್ನು ದೂರವಿಟ್ಟ ಮಡಿವಂತಿಕೆಯ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ವಲಯದವರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಪೃಶ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅವರ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನ ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಮಿಷನರಿಗಳು ತಾವು ತಿಳಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಛಲದೊಂದಿಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ನಂತರ "ಮಿಷನರಿ ಝೀಲ್" ಎಂಬುದು ಆದರ್ಶವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿತು. ಮಿಷನರಿಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೆಲಸವು ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಮತ್ತು ಖಚಿತ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮಿಷನರಿಯ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತ ಬಳಿಕ ಬೈಬಲ್ ಹಾಗೂ ಮತ ತತ್ವದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಗೊಳಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೋಶಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ರಚನೆಯು ಇದರ ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪುಸ್ತಕಗಳ ರಚನೆಗಾಗಿ ಮಿಷನ್ನಿನ ವತಿಯಿಂದ ಒಂದು

ಅಚ್ಚು ಕೂಟವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವುಗಳ ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಷಯ ಮುಖ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸುವ ಕೆಲಸವು ಸಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ದೇಶದ ಅನೇಕ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಮಿಷನರಿಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕವು ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟಂಟ್ ಮಿಷನರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಆರಂಭದ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರದೇಶ. ಲಂಡನ್ ಮಿಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಾನ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೧೦ ರಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಶನ್ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಆಮೇಲೆ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೨೦ ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೩೨ರಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ "ಬೆನನ್ ಸ್ಮಿತ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್" ಎನ್ನುವ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೩೪ ರಲ್ಲಿ ಥಾಮಸ್ ಹಾಡ್ಸನ್‌ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಕ್ಯಾಂಟೋನ್ ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು.

ಲಂಡನ್ ಮಿಷನ್‌ನ ಮಿಷನರಿಗಳು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಲಿಗೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಕಸೂತಿ ಕಲೆ, ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಧವೆಯರು, ಅನಾಥರು, ಬಡವರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಿಷನರಿಗಳ ಹೆಂಡಂದಿರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಿಷನರಿಗಳು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನೇಯ್ಗೆ, ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಒಕ್ಕಲುತನ, ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್‌ನ ಹೆಬಿಕ್ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೩೬ ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಹೀಗೆ ಮಿಷನರಿಗಳು ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಎದೆಗುಂದದೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮಿಷನರಿಗಳು ದವಾಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಕುಷ್ಟರೋಗಿಗಳು, ಕ್ಷಯರೋಗಿಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಮಿಷನರಿಗಳ ದವಾಖಾನೆಗಳನ್ನು ಗುಳೇದ ಗುಡ್ಡ ಮೋಟೆಬೆನ್ನೂರ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಮಿಷನರಿಗಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರವಲ್ಲದೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಿಷನ್ ಕೇಂದ್ರವು ಬಿ.ಎಚ್. ರೈಸನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಕರ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಿತು.

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೪೫೬ರಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣ ಕಲೆಯು ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಶೋಧವಾಯಿತು. ಅಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೂರುವರ್ಷಕ್ಕೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣ ಯಂತ್ರವು ಕೆಲಸವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಗೋವೆಯಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಪಾದ್ರಿಗಳು, ಸಂತ ಝೇವಿಯರ್ ವಿರಚಿತ "ಡೌಟ್ರಿನಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾ" ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೫೫೭ರಲ್ಲಿ ಹೊರ ತರುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದುವೇ ಆದ್ಯ ಮುದ್ರಿತ ಕೃತಿ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಯಿತು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಸಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಿಂದ ಗೋವೆಯ ಜೆಸುಯಿಟ್ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಾದ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರು. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಗೆ ಲಿಪಿ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯ ಆಗತ್ಯತೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಮಾನವ ಬಳಸಿದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒಂದು ಸಮಾಜ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾಗ ಆತ ತಾನು ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ಭಿನ್ನ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ಧ್ವನಿರೂಪದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾನವ ಅಕ್ಷರ ರೂಪಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ತಾನು ಇನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ. ಹೀಗೆ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಲಿಪಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ತರುವಾಯ ಲಿಪಿಯು ಮಾನವನ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡಿತ್ತು. ಲಿಪಿ ಹುಟ್ಟಿದ ತರುವಾಯ ಅಪಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯ ಮೊಳೆಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಯಾಕೆಂದರೆ "ಮೊಳೆಗಳ ಜೋಡಣೆಗೆ ಎರಡು ಆಕ್ಷೇಪಗಳಿದ್ದವು, ಒಂದು ಅದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಹೀಗೆ ಬರೆದುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಆ ರೀತಿಯ ಬರಹದಿಂದ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂಬುದನ್ನು ರೆವೆ. ಐವನ್ ಆಲ್ಬರ್ಟ್ಸ್ ಅವರ "ಹೆರ್ಮನ್ ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್"

ಎನ್ನುವ ಲೇಖನದಿಂದ ಆರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಲಿಪಿ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಮದ್ರಾಸು ಸರ್ಕಾರದ ಸಮ್ಮತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಜನರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅದನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಲಾಯಿತು.

ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಸ್ಥಾಪನೆಯು ಕೂಡಾ ಮಿಷನರಿಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿತ್ತು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು, ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಹಂಚುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಮಿಷನರಿಗಳು ಮೊದಲು ಸಿರಾಂಪುರದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮನೋಹರ ಎನ್ನುವ ಬಂಗಾಲಿಯು ಕನ್ನಡ ಮೊಳೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಮುದ್ರಿತ ಯಂತ್ರವು ಈಗ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೇನೇ ವಿಲಿಯಂ ರೀವ್‌ನ ಶಬ್ದಕೋಶವು ಮದ್ರಾಸ್ ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತಗೊಂಡಿತು. ವಿಲಿಯಂ ಹಾಂಡ್ಸನ್ ಬಳ್ಳಾರಿಯನ್ನು ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು. ಹಾಗೇನೇ ಜಿ.ಪ್ಲೆಬ್‌ಸ್ತ ಎಂಬ ಜರ್ಮನ್ ಮಿಷನರಿ ಕನ್ನಡ ಮೊಳೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಂದನು. ಮುಂದೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೫೩ ರಲ್ಲಿ ಈ ಯಂತ್ರದ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿತು. ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಕನ್ನಡ, ಜರ್ಮನ್ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಲಿಪಿಗಳು ಇಲ್ಲಿದ್ದವು. ಫರ್ಡಿನೆಂಡ್ ಕಿಟಲ್‌ನ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಿಷನರಿಗಳು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡಾ ಹಿಂದೂ ಜನರಿಗೆ ಮಿಷನರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಯವಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮಕ್ಕಳು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ, ಹಾಗೂ ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸದ ಆಮಿಷ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದುಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಿಷನ್ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ಪುರಾತನ ಮತ ತತ್ವದ ಅಭಿಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋದವು. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಮೊದಲಾದವರು ಆರ್ಯ ಸಮಾಜ, ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜಗಳಿಂದಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ದಿಲ್ಲಿಯ ಉರ್ದು ಕಾಲೇಜ್, ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಹಿಂದೂ ಕಾಲೇಜ್, ಪುಣೆಯ ಡೆಕ್ಕನ್ ಕಾಲೇಜ್ ಇವು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡದೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಹೀಗೆ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ, ಪ್ರಪಂಚ ಪರಿಚಯ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಾಙ್ಮಯ ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮವನ್ನು ಭಾರತೀಯರು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮವು ಮುಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ವಿ.ಸೀ. ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವುದಾದರೆ "ವಿಜ್ಞಾನವೂ ವಿಜ್ಞಾನ ತಂತ್ರವೂ ದೈವ ವಾದವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವಂತೆ ಹಬ್ಬಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿನಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಆಸ್ತಿಕತೆಯೂ ಪೂರ್ವಾಚಾರವೂ ಭಕ್ತಿ, ಶ್ರದ್ಧೆಗಳೂ ಸಡಿಲವಾದವು. ಯಾವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಏಕೆ ಹೇಗೆ ? ವಿಧಾನ ಹೇಗೆ ? ಈ ವಾದ, ಈ ನಿರ್ಣಯ ಏಕಾಗಬಾರದು ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಪೃಚ್ಛೆಯ ಧಾರಾಳ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹುಟ್ಟಿತು".

ಹೀಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ಮನೋಭಾವವು ಲೌಕಿಕ ವಿಚಾರಗಳಿಂದಾದ ಜೀವನ ಕ್ರಮ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಆ ಮೂಲಕ ನವೀನ ವಿಚಾರಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದವರ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದವು. ಮುದ್ರಿತ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ತಾವು ಬರೆಯಬೇಕು, ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒತ್ತಾಸೆ ಮೂಡಿದವು. ಹೀಗೆ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥ, ಶಬ್ದಕೋಶ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆರಂಭವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಹೀಗೆ ಸ್ವ ಧರ್ಮ ಸ್ವಭಾಷೆಗಳ ಅಭಿಮಾನದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ–ಟಿಪ್ಪಣೆ ಅನುವಾದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟವರು ಮಿಷನರಿಗಳು. ಬೈಬಲ್‌ನ ಅನುವಾದ, ಪ್ರಬಂಧ, ಕಾದಂಬರಿ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇವೆಲ್ಲವು ಗದ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ್ತಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಜನ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸರಳವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಆಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಸರಕಾರವು ಮುಂಬಯಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರೆ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಮಿಷನರಿಗಳು ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದರು. ಆಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ದೇಶೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಜನತೆಯ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಸ್ವಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ನಂಬಿದ್ದರು. ಹಿರಿಯ ನಾಗರೀಕರಲ್ಲಿ ಅವರೊಳಗಿನ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಡಿಲ ಮಾಡುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ ಆದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಲುಪಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರು. ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟಂಟ್ ಮಿಷನರಿಯಾದ ಜಾನ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಬಂದ ವರುಷವೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಎಂಬುದು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮಿಷನರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಹತ್ವಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದಲೇ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಮಿಷನರಿಗಳು ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದರು.

ಅಧ್ಯಾಯ – ೩

೩.೧ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಬದುಕು

೩.೨ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಕೊಡುಗೆಗಳು

೩.೩ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಮಾದರಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ.

೩.೧ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಬದುಕು

ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಒಬ್ಬ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನರಿ. ಹರ್ಮನ್‌ನ ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ವಿಲ್‌ಹೆಲ್ಮ್ ಲುಡ್‌ವಿಗ್ ಫೆಡ್ರಿಕ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್. ಇವರು ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ, ಡೀನ್ ಆಗಿ, ಪಾದ್ರಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹರ್ಮನ್‌ನ ತಾಯಿಯ ಹೆಸರು ರೀಕೆ. ಇವರ ಪುತನಾಗಿ ಹರ್ಮನ್ ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೧೧ ರಲ್ಲಿ ಮೇ ೨೯ ರಂದು ವ್ಯುಕ್ಟಿನ್ ಬರ್ಗ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಫ್ರಕ್ಕನ್ ಹೈಮ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು. ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರಿಗೆ ತಾಯಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಅಪಾರವಾಗಿತ್ತು. ತಾಯಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ನಂತರವೂ ಆಕೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಆತನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಮಬ್ಬಾಗಲಿಲ್ಲ, “ತಾಯಿಯು ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಮೊಣಕಾಲೂರಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಮಾಳಿಗೆಯ ಸೋಪಾನವೇರಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಳೆಂಬುದನ್ನು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್‌ರ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರಿಗೆ ತಂದೆಯೇ ಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೧೯ರಲ್ಲಿ ಓರಿಂಗೆನ್ ಎನ್ನುವ ಊರಿನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರಿಗೆ ಭಾಷಾ ಪ್ರೌಢಿಮೆ ಇದ್ದುದರಿಂದಾಗಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೨೩ ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದ ಪರೀಕ್ಷಕರಿಗೆ ಜರ್ಮನ್ ಪರಿಚ್ಛೇದವನ್ನು ಲ್ಯಾಟಿನ್‌ಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದರು. ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರಿಗೆ ಶಿಲ್ಲರ್ ಕವಿಪ್ರಿಯನಾಗಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಹಲವು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೨೫ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಬ್ಲವೆನ್ ಬರ್ಗ್ ಪಟ್ಟಣದ ಸೆಮಿನೆರಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿ, ೧೮೨೯ರಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದ ಟ್ಯೂಬಿಂಗನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರಿಗೆ ತಾನು ವೈದ್ಯನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಅವರ ಒಲವು ಸಾಹಿತ್ಯದತ್ತ ಹರಿಯಿತು. ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಟ್ಯೂಬಿಂಗನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಪೋಲಿಶ್ ನಿರಾಶ್ರಿತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು

ಸಣ್ಣ ಪುಸ್ತಕ ರಚಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಮೂಲಕ ತಾನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ, ಸಮಾನನು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತು.

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೩೨ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರಿಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಯಿತು. "ದೇವರ ಬಗೆಗಿನ ಅರಿವು, ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಬಲಹೀನತೆಯ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಅರಿವು" ಅವರಿಗುಂಟಾಯಿತು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೩೪ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾನು ಮಿಲಿಟರಿ ಸ್ನೇಹಿತನೊಂದಿಗೆ ವಿಹಾರ ಹೋಗಿ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ತಡವಾದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೊಳಗಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರನ್ನು ಅವರ ತಂದೆ ತನ್ನ ಸಹಾಯಕ ಪಾದ್ರಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡರು. ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನರಿದ್ದ ಮುಸ್ಯಂಗನ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಕ್ತಿ ಪಂಥದವರೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸಿದನು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ತಿಳಿಯದವರಿಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಕ್ರಿಸ್ತ ಜಯಂತಿಯ ಎರಡನೇ ಆರಾಧನೆ (೨೬ರಂದು ಅವರು ಭಾವ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರವಚನವನ್ನಿತ್ತರು. ಅವರು ಮಾನವನ ಪಾಪ, ದೇವರ ಕೃಪೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮನ ಮುಟ್ಟುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಾಗ ಇವರ ತಂದೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಚಕಿತರಾದರು. ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ತಂದೆಯ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ಮಗನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕರ್ತನ ಕೆಲಸವು ಈಗ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂತು ಎಂದರು. ಈ ನಡುವೆ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರಿಗೆ ತಾನು ಮಿಷನರಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ಪದೇ ಪದೇ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ತಂದೆಗೆ ಮಗ ಮಿಷನರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಅರಿತಾಗ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದರೂ ಅವನನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದನು.

ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಬಾಸೆಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮಿತಿಗೆ ತಾನು ಮಿಷನರಿಯಾಗುವ ಬಯಕೆ ಮತ್ತು ಮನದಿಂಗಿತವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಈತನ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈತನು ಮಿಷನರಿ ಆಗಲು ಸಮರ್ಥ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಎ.ಆರ್. ಗ್ರೂವ್ಸ್ ಎಂಬವನು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಮಿಷನಿಗೆ ಕೆಲವು ಯುವಕರನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಬಂದಿದ್ದನು.

ಇವನ ಮೂಲಕ ಅಂದಿನ ಭಾರತದ ಮಿಷನಿನ ಪರಿಚಯ ಮ್ಯೋಂಗ್ಲಿಂಗರಿಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿ ಯಂಗ್ ದಕ್ಷಿಣ ಮರಾಠದಲ್ಲಿನ ಮಿಷನರಿ ಅಗತ್ಯದ ಕುರಿತು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಬಾಸೆಲ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ದೈವಶಾಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ನಂತರ ಅವರನ್ನು ಬಾಸೆಲ್‌ನ ಮಿಷನ್ ಹೌಸ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೩೫ ಎಪ್ರಿಲ್ ೬ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಬಾಸೆಲ್‌ಗೆ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟರು. ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೈಲಸ್ ಎಂಬ ಸ್ನೇಹಿತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗುಂಡರ್ಟ್‌ನ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ ಉಂಟಾಯಿತು. ಎಂಟನೆಯ ಏಪ್ರಿಲ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಮಿಷನ್ ಹೌಸ್‌ಗೆ ತಲುಪಿದನು. ೨೯ನೆಯ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಂದು ಸೇರಿದ ಸಮಿತಿಯು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರನ್ನು ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೋದ ನಂತರ ಹಲವಾರು ಸ್ನೇಹಿತರು, ಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಂಧಿಸಿ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಜೂನ್‌ಗೆ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಬಾಸೆಲ್‌ಗೆ ಸೇರಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅರಬಿಕ್, ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತರು.

ಇತರರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಿದ್ದ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಬಾಸೆಲ್‌ನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಚನ ನೀಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಮಿತಿಯವರು ಅವರನ್ನು ತರಬೇತಿಗೆಂದು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು.

೬ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೩೬ ರಂದು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೂವರ ಸಹಯಾತ್ರಿಕರು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದರು. ನಂತರ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೩೬ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೩ ರಿಂದ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಮರಾಠ ಎಂದು ಅಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಓದಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಲು ಸುಲಭ, ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿತು ಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾದರು. ಹೀಗೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ದಂಡಿನ ಅಧಿಕಾರಿಯು ವಿರೋಧ

ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದನು. ಮುಂದೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಾಗಿ ನಂತರ ಸರಕಾರದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕರೆ ಬಂದಾಗ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದರು.

ಹೀಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲ ಮೂಡಿಸಿದ್ದ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಒಬ್ಬ ಐರೋಪ್ಯನಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕುದುರೆ ಮತ್ತು ಸೇವಕರಿಲ್ಲದೆ ಸರಳ ಜೀವನ ನಡೆಸಿರುವುದರ ಜೊತೆ ಹಗಲಲ್ಲಿ ಕರಪತ್ರಗಳ ವಿತರಣೆ, ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ವಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ದಿನ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ಕೂಡಾ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೩೮ ಜುಲೈ ೧೦ ರಂದು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಜನರಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗಾಗಿ ಬಂದರು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೫೨ ರವರೆಗೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸರಳ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಶ್ರಮದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ತಮ್ಮ ನಲವತ್ತೈದನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವೈಗಲರ ವಿಧವಾ ಪತ್ನಿ ಪೌಲಿನ್‌ಳನ್ನು ವಿವಾಹವಾದರು. ಪೌಲಿನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಹಾಯಕಳಾಗಿ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೬೦ರಲ್ಲಿ ಪೌಲಿನ್ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದಿದ್ದಾಗ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಆಕೆಯನ್ನು ಜರ್ಮನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಿದಾಗ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಆಕೆಗೆ “ಪ್ರಿಯಳೇ, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ತಿರುಗಿ ಹಿಂದೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ” ಎಂದಾಗ ಆಕೆ “ಹೌದು, ನೀವು ನಿತ್ಯವೂ ಹಾಗೆ ಆಶಿಸುತ್ತೀರಲ್ಲಾ. ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕ್ಷೇಮವು ಆರಿ ಹೋಗುವ ಸಣ್ಣ ದೀಪ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವಂತಿದೆ” ಎಂದಳು. ಹೀಗೆ ಪೌಲಿನ್ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ತಾಯಿಯ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಬೆರ್ಟಾಸ್ಮಿತ್ ಎಂಬುವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾದರು.

ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಜೀವನಕ್ರಮ, ಸರಳತೆ, ಜನರೊಂದಿಗೆ ಬೆರತ ಸ್ನೇಹಮಯ ಜೀವನ, ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ಪ್ರಸರಿಸುವಾಗ ತಾನು ಭಾರತೀಯನಂತಾಗಲು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನೋಡಿ ಜನರು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರನ್ನು ದೇವರ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ಕಂಡು ಕೊಂಡರೆಂದು ಡಾ.ಗುಂಡರ್ಟ್ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ 'ಬಿಬ್ಲಿಯಾಥಿಕಾ ಕರ್ನಾಟಕ" ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಧೂಳನ್ನು ಕೆಡವಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರಿಗೆ ವೈಗ್ಲೆ, ಕಾಸಾಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನ ಗವರ್ನರ್ ಸರ್ ವಾಲ್ತರ್ ಎಲ್ಲಿಯೇಟ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಮೊದಲು ಜನರಿಂದ ಕೈಬರಹದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಇತರ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕಲ್ಲಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ "ಬಬ್ಲಿಯಾಥಿಕಾ ಕರ್ನಾಟಕ" ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೪೮ರಲ್ಲಿ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ, ತೊರವೆ ರಾಮಾಯಣ, ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೫೦ ರಲ್ಲಿ ದಾಸರ ಪದಗಳ ನೂರು ಹಾಡುಗಳ ಸಂಕಲನ, ಕನಕದಾಸರ "ಹರಿಭಕ್ತಿ ಸಾರ", ಗಾದೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ, ಬಸವ ಪುರಾಣ, ಚೆನ್ನ ಬಸವ ಪುರಾಣ. ಇವೆಲ್ಲವು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೫೮ ರಲ್ಲಿ ಬಂದವು. ಹೀಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಮೇಲೆ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಸುಧಾರಣೆ, ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳ ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷಾನುವಾದ ಮೊದಲಾದ ಭಾಷಾಂತರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

೩.೨ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಕೊಡುಗೆಗಳು

ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಒಬ್ಬರು ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನರಿ. ಅವರು ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಮತಾಂತರ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ತಂದು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಅವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಮತಾಂತರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಗಿದ್ದರು.

ಉದಾಹರಣೆ : "ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅಳಮಂದ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹರಿಜನರು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಅಭಿಲಾಷೆ ತೋರಿದರು. ಕೆಳಜಾತಿಯವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಇತರ ಜಾತಿಯವರು ದೂರ ನಿಲ್ಲುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇತ್ತು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಇತ್ತು. ಆಗ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಕ್ರಿಸ್ತನಲ್ಲಿ ಮೇಲು ಕೀಳು ಎಂಬುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ೧೩೦ ಜನರಿಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ದೀಕ್ಷಾ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಅನಂತರ ಈ ಕೆಲಸಗಾರರು ತಮ್ಮ

ಹಳೆಯ ಯಜಮಾನರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬಯಸದಾಗ ಇವರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಎಕರೆ ಜಾಗವನ್ನು ಅಮ್ಮತ್ತಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಇವರನ್ನು ಬೇರೆಯೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ."

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮತಾಂತರ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆ ಇವರ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾದ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ತಾವೇ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಮತಾಂತರ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ, ಮತಾಂತರ ಒಂದು ವರದಾನವಾಗಿ ಬಂತು. ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಕುರಿತು ಆತನು ಆಕರ್ಷಕ ಗೀತೆಗಳ ಮೂಲಕ, ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿ ನೆನಪಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಜನರು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರು ಬಯಸಿದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಸುಮಾರು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ನೀಡಿ ಅವರ ಬದುಕಿಗೆ ಹೊಸ ರೂಪ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಜನರು ಇವರ ಸರಳ ಬದುಕನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬಾಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಮತಾಂತರವಾಗಲು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮತಾಂತರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದುದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಇದರಿಂದ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಜೀವನ ಕ್ರಮ ಕ್ರೈಸ್ತರಾಗುವಾಗ ಮರೆಯಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರ ಸಮಾಜದ ಬಗೆಗಿನ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಇಷ್ಟಾಗಿಯೂ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಜನತೆಯನ್ನು ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸಿದರೂ ಕೂಡಾ ಹಿಂದು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅವರದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಾದ "ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ", "ಬಸವಪುರಾಣ", "ಚೆನ್ನಬಸವ ಪುರಾಣ", "ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ" ಕೃತಿಗಳನ್ನುಹಿಸಿ ಕಲ್ಲಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ್ದು ಒಂದು ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಇವರು ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸುವುದು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ. ಅದನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಿಷನರಿ ಎನಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಆ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸುತ್ತಲೂ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಎಂದೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೂ ಕೂಡಾ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕುಂದು ಬಾರದಂತೆ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವದ್ದು.

ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರ ಎಂದರೆ ಮಾನವರ ಅಥವಾ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರ್ಥ ಅಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಅತೀ ಮುಖ್ಯ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆ, ಧರ್ಮ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಏಳಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಜನತೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜನತೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಎಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕ್ರೈಸ್ತನು ಒಂದು ಕೈಕಸುಬು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೪೨ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಬಾಸೆಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಬಲ್ಮಠದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಬರೆದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೪೮ ರಲ್ಲಿ ಮುಲ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಬೋಸಿಂಗರ್ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಕೈಗಡಿಯಾರ ತಂತ್ರಜ್ಞರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೪೪ ರಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಹಲ್ಲರ್ ನೆಯ್ಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಾಗಿ, ಮತ್ತು ಪ್ಲೆಬ್ಸ್ ಹಂಚಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡರು. ಹೀಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಉತ್ಪಾದನೆ, ದುಡಿಮೆಗೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ಶಿಕ್ಷಣವು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗಾಗಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೩೮ರಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲೊವಾರ್ನಾಕ್ಯುಲರ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಎನ್ನುವ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಈ ಶಾಲೆ ಅನಂತರ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೭೮ರಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಆಗಿ ಮುಂದುವರೆದು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೮೦ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾದರು. ಇದು ಇಂದಿನ ಮಿಷನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಆಗಿ ಪ್ರಚಲಿತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಗಡಿಯಾರ ಮಾಡುವ, ಕೈಗಡಿಯಾರ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಿಪರೇಟರೆ ಸ್ಕೂಲ್‌ನ್ನು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೫೭ ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಆ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಅಭಿಲಾಷೆ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರಿಗಿದೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೫೨ ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಕೊಡಗಿಗೆ ಬಂದು ಕೊಡಗನ್ನು ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೂ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನಿನವರು ಅವಕಾಶ ನೀಡದೆ ತಡಮಾಡಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಲಂಡನ್ ಮಿಷನಿನವರ ಕಡೆಗೂ ಹೋಗಿ ಬಂದರು. ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಯಾವ ಮಿಷನಿನ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಸಿದನು. ಆದರೂ ಕೂಡಾ ಸ್ವಂತ ಮಿಷನ್ ಆಗಿ ಮಾಡದೆ ದೇವರ ನಿಯೋಗ ಆಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದರು.

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೫೮ ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಬಾಸೆಲ್ ಕಮಿಟಿಯು ತನ್ನ ಮಿಷನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುನ್ನಡೆಗೆ ಕಾರಣ ಕರ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಕೊಡಗು ಎಂಬುದನ್ನು 'ಕೂರ್ಗ್' ಎಂದು ಯಾವಾಗ ಕರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದರೆಂದು ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಎಡೆಮಾಡುವ ಅಂಶ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಜನಜೀವನ, ಬೆಳೆಗಳು, ಹವಾಮಾನ, ಹಾಗೂ ಕೊಡಗಿನ ವೃತ್ತಾಂತ ಎಂಬ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರಕಾರ, ಪತ್ರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ದಾನಿಗಳ ಮೂಲಕ ಧನ ಸಹಾಯ

ಲಭ್ಯವಾಯಿತು. ನಂತರ ಇದು "ಕೂರ್ಗ್ ಮೆಮೋಯರ್ಸ್" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಕೊಡಗಿನ ಹಾಡುಗಳ ವರ್ಣನೆ ಇರುವ "ದಾಸ್ ಕೂರ್ಗ್ ಲ್ಯಾಂಡ್" ಎಂಬ ಜರ್ಮನ್ ಪುಸ್ತಕದ ಭಾಷಾಂತರವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಕೊಡಗಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಗಮನ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣವೇ ಕಾರಣ.

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ದೈವಶಾಸ್ತ್ರ ಶಾಲೆಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಪ್ರಿಪರೇಟರಿ ಶಾಲೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ದೈವಶಾಸ್ತ್ರದ ಜ್ಞಾನ ನೀಡಿದರು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದ ಮುನ್ಷಿ ಇಬ್ಬರೆ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೈಬಲಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಭೂಗೋಳ, ಕನ್ನಡ, ಚರಿತ್ರೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಐಚ್ಛಿಕ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸೇವೆಯ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಾಗೆನೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಆರಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮನೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ "೧೨೦ ಕನ್ನಡ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ." ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬೈಬಲಿನ ಹಳೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಜ್ಞಾನೋಕ್ತಿ ಗ್ರಂಥದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದನು.

ಹೀಗೆ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಾಲೆ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಾಲೆ, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು, ದೈವಶಾಸ್ತ್ರದ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

೩.೨ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಮಾದರಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ

ಮೋಗ್ಲಿಂಗರು ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರಳತೆ, ಭಾವೋದ್ವೇಗಗಳು ದೋಷ ವೆನಿಸುವಷ್ಟು ಅತಿಯಾಗಿದ್ದವು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿತವರು ಸಾಕ್ಷಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತೀಯನಂತೆ ಬದುಕಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕನ್ ಸನ್ಯಾಸಿ ಪಂಥದವರಂತೆ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಮೊದಲು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಬಡತನ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರು. ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಕಾಲುನಡಿಗೆ, ಬರಿಕಾಲಿನಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನಿತರ ಮಿಷನರಿಗಳು ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಹಾಗೆ

ಇರಬೇಕೆಂದು ಇವರ ಬಯಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಸರಳತೆ, ಸಹಮಾನವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಮತ್ತು ಸಹ ಸ್ಪಂದನ ಇಲ್ಲಿ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಂದಲೇ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಅಭಿಯಾನ ಪ್ರಾರಂಭ ಆದದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ಜನರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಅರಿವಿದೆ, ನೋವಿಗೆ ಕಿವಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಜನಪ್ರಿಯರಾದರು.

ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ವೇತನ ನೀಡುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾರತೀಯರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಹಾರವನ್ನೇ ಇವರು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾದಕ ಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವರು ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಎದುರಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿದೇಶಿಯನಂತೆ ಬದುಕದೆ ನಿಜ ಜೀವನವನ್ನು ಅಚ್ಚ ಭಾರತೀಯನ ಹಾಗೆ ಪಾಲಿಸಿದ್ದು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಇದರ ನಡುವೆ ಆಂಗ್ಲ ವೈದ್ಯನೊಬ್ಬನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಊಟ, ವಸತಿಗಳನ್ನು ಐರೋಪ್ಯ ರೀತಿಗೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ವಿಷಯದಿಂದಾಗಿ ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ಅವರು ಭಾರತೀಯನಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಆಗದೆ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಐರೋಪ್ಯರಂತೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಟೀಕಿಸಿದರು.

ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೀವನ ಕ್ರಮವೇ ಆದರ್ಶ ಮತ್ತು ಸರಳವಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತೀಯ ಜೀವನ ಕ್ರಮ, ಬಡತನ, ಗುಡಿಸಲು ವಾಸ, ಸರಳತೆ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹಮಯವಾಗಿ ಇರುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ಜನರನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಶುಭವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಪ್ರಸರಿಸುವಾಗ ಭಾರತೀಯರಂತಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವರ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ಜನರು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಡಾ.ಗುಂಡರ್ಟ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಒಲವು ಇತ್ತೆಂದು ಹಲವು ಲೇಖಕರು ಟೀಕಿಸಿದರೂ ಅವರು ಅನ್ಯ ಧರ್ಮದ ಒಳಿತಿನ ಕಡೆಗೆ ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು.

ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ಸಂವಾದಗಳು ಅವರ ಯೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ದಾಸರ ಪದಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದೂ ಧಾರ್ಮಿಕ

ಮೌಲ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟು ಉನ್ನತವಾಗಿವೆ ಎಂದು ತನ್ನ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಅದನ್ನು ಜರ್ಮನಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಜರ್ಮನರು ಕೂಡ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಸಲ್ಲದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಮತಾಂತರದೊಂದಿಗೆ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಗೌರವಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿಲುವು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರದ್ದಾಗಿದೆ.

ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಮತಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನರ ಮೌಖಿಕ ಪಡೆನುಡಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಗಾದೆಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೋಕೋಕ್ತಿಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತವರಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರಿಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕುರಿತು ಅಪಾರ ಕಾಳಜಿ ಇದ್ದುದರಿಂದಾಗಿ ಆತ ಪಡೆನುಡಿಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅದನ್ನು ಗಾದೆಗಳಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಕೊಡಗಿನ ಹರಿಜನರನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲು, ಕೀಳು ಎನ್ನುವ ಜಾತಿಯ ನಿರ್ಮೂಲನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಹಲವು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಾಗವನ್ನು ನೀಡಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ದುಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಜೀತಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತಿಗೊಳಿಸಿದರು.

ಧಾರಾವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವೀರಶೈವ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಮಠದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನೀಡಿ ಮಠದ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ಜನರು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಸಿ, ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಅವರ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ.

ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಮರಾಠ ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಂಡು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೩೮ನೇ ಮಿಷನ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರವೆನ್ನುವ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ನಾಡೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರಿಗಿದ್ದ ಕಾಳಜಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕನ್ ಪಂಥದ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಂತೆ ಬದುಕಿನ ವ್ಯಾಮೋಹಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ತೊರೆದು, ಜನರಿಗಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಜನರಲ್ಲಿ ಬಡವ, ಶ್ರೀಮಂತ, ಮೇಲ್ವರ್ಗ, ಕೆಳವರ್ಗ ಎಂಬ ತಾರತಮ್ಯ ಮರೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಸಂಕಲ್ಪವಾಗಿತ್ತು. ಜನರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಜನರಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂಬ ಚೀನೀ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಜಿಮ್ಮಿಯನ್ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಮೋಗ್ಲಿಂಗರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಮನಾದುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ "Great Men Thinks alike" ಎಂಬ ಆಂಗ್ಲ ಗಾದೆ ಮಾತು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು "ಹೃದಯ ದರ್ಪಣ"ವೆಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ "ಹೃದಯವೆಂಬ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರ ಆತ್ಮ ವಾಸಿಸದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೈತಾನನು ಉಳಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ" ಎನ್ನುವ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಜನರು ಸುಳ್ಳು, ಕಳ್ಳತನ, ದುಷ್ಟ ಚಟ, ಅನ್ಯಾಯ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕು, ಹಾಗೂ "ಅನ್ಯರ ಹೃದಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅರವತ್ತು ಗುಣ, ಸ್ವಂತ ಹೃದಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕೋಟಿ ಗುಣ" ಆ ಮೂಲಕ ಸ್ವಂತ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಜನರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಪಂಚದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಾಗಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು "ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ"ದ ಉದಯವಾಯಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ದೇಶವೆಂಬ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರು ಹೊರಗಿನ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಕಿಟಕಿಯಿಲ್ಲದ ಬಿಡಾರವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹೊರಗಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ ಒಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳಕು ಬೀರುವ ಹಾಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮ್ಯೋಗಿಂಗರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಜನರು ಹಾರಿಕೆ ಸುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಹಾರಿಕೆಯ ಸುದ್ಧಿಯ ಬದಲು ಜನರಿಗೆ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು, ದೇಶದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಜನರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದಾಗಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಹಾಗೆನೇ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ ಜನರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಗಳ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ನೀಡುವ

ಮೂಲಕ ಜನರು ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಲು ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಎಂದು ಅಂತಹ ಸುದ್ದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸದೆ, ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ "ಮಂಗಳೂರು ಸಮಾಚಾರ" ರೂಪುಗೊಂಡದ್ದು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿಗೂ ಮಂಗಳೂರು ಸಮಾಚಾರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮುಖ, ಪೇಟೆಧಾರಣೆ, ಆ ಕಾಲದ ಸಾಂಪ್ರಾದಾಯಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮೋಡಿ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಇದೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೫೩ ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ "ಮಂಗಳೂರು ಪಂಚಾಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ವರ್ಷದ ತಾರೀಕು, ತಿಥಿ, ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ ಘಳಿಗೆ , ವಿಘಳಿಗೆಗಳು, ಕುಜಾದಿ ಗ್ರಹಗಳು ರಾಶಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಕಾಲ, ಶರೀರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಪಟ್ಟಿ, ಕ್ರೈಸ್ತ ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಹಿಂದೂ ಜನರ ಹಬ್ಬಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಮಂಗಳೂರು ಪಂಚಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದಾಗಿ ತಾನು ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಸಮಾನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಕೂಡ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಮಾದರಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೬೧-೬೨ ಯುರೋಪಿನ ಪ್ರಾಂಕ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ನಿನ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರುಪ್ಟೆನ್ ಬಾಕ್‌ದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೬೨ ರಿಂದ ೧೮೬೯ರ ವರೆಗೆ ರೆಕ್ಟರ ಆಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು ರೆಕ್ಟರ ಹುದ್ದೆಗೆ, ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೬೯ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜ್ಞಾನೋಕ್ತಿಗಳ ಪುಸ್ತಕ ೨೭ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ೫ನೆಯ ವಚನದವರೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದರು. ಆ ಅಧ್ಯಯನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ "ನಾಳೆ ಎಂದು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ ಒಂದು ದಿನದೊಳಗೇ ಏನಾಗುವುದೋ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದು" ಎನ್ನುವ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅನುವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಮೋಗ್ಲಿಂಗರು ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ "ಆಮೆನ್, ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ಮಹಾ ದಿನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ" ಎನ್ನುವ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ನುಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೮೧ ಮೇ ೧೦ ರಂದು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಎಸ್ಲಿಂಗೆನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ

ಕೊನೆಯುಸಿರನ್ನೆಳೆದರು. ಹೀಗೆ "ಡಾ. ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಿಷನ್ ತನ್ನ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪ್ರಾರಂಭದ ಸೇವಕರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು."

ಹೀಗೆ ವಿದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಹೊಸಗನ್ನಡದಿಂದ ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದವರೆಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಮುದ್ರಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿರಾಯುವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ – ೪

೪.೧ ದಾಸರ ಪದಗಳು

೪.೨ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ

೪.೩ ತೊರವೆ ರಾಮಾಯಣ

೪.೪ ಬಸವ ಪುರಾಣ

೪.೫ ಚೆನ್ನ ಬಸವ ಪುರಾಣ

೪.೬ ರಾಜೇಂದರ್ ನಾಮೆ

೪.೭ ಕನಕದಾಸರ ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ

೪.೧ ದಾಸರ ಪದಗಳು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಭಾಗವತ ಸಂಪ್ರದಾಯವೇ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ 'ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ' ಅಥವಾ ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಹಾಡಿನ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಆಡುಮಾತಿನೊಡನೆ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಜನಪ್ರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಉದಯ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಸವಯುಗದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನರಹರಿ ತೀರ್ಥರಿಂದ ಆದಂತೆ ತೋರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈತ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಅನಂತರ ಮೂರನೇಯವನಾಗಿ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಯಾದವನು. ಈತ ೧೩ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯ ಅಥವಾ ೧೪ನೇ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಮ್ಮಿಂದೊಂಮ್ಮೆಲೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದದ್ದೆನ್ನಾಲಾಗಿದೆ. ೧೩ನೇ ಶತಮಾನದ ದಾಸಕೂಟದ ಮೂಲಪುರುಷನೆನಿಸಿದ ನರಹರಿ ತೀರ್ಥನಿಂದ ೧೫ನೇ ಶತಮಾನದ ಶ್ರೀಪಾದರಾಯನವರೆಗೆ ಯಾವ ದಾಸರ ಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶ: ಇದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೋ, ಬೇಡವೋ ಎಂಬ ಬಗೆಗಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕವಿಗಳ ಹಿಂಜರಿತನವೇ ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು, ಆದರೆ ಅನಂತರ ವಿಜಯನಗರದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೃಢವಾದ, ಆಳವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮಾಡಿದ ಪರಿಣಾಮ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೃದ್ಧವಾಗ ತೊಡಗಿತು.

ಹೀಗೆ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ೧೬ನೇ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸರಾಯ ಅವರ ಶಿಷ್ಯಂದಿರಾದ ಪುರಂದರದಾಸರು ಮತ್ತು ಕನಕದಾಸರಿಂದ ಅತ್ಯುನ್ನತೆಯ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಅನಂತರ ಬಂದ ವಾದಿರಾಜ, ವಿಜಯದಾಸ, ಜಗನ್ನಾಥದಾಸ, ಮುಂತಾದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಇತಿಮಿತಿಗಳೊಡನೆ ಈ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ತವನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಒಂದು. ಹಿಮಾಲಯದ ಎತ್ತರದಿಂದ ಹರಿದು ಬರುವ ಗಂಗೆ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿಳಿದು ನೆಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಫಲದ್ರೂಪಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶರಣರು ಮತ್ತು

ದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಮನವನ್ನು ತಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪವಾಗಿದೆ. ಓದು ಬರಹ ತಿಳಿಯದ ಜನಗಳಿಗೆ ಶರಣರ ಮತ್ತು ದಾಸರ ಸೂಳ್ ನುಡಿಗಳು, ವಚನಗಳು, ಹಾಡುಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಅಪರೂಪ. ಜನರ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಹೇರುವ ದೃಷ್ಟಿಗಳೇ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ದಾಸರ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹರಿದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಜನಮನದ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಹಾಗೂ ಭಕ್ತಿ, ತತ್ವಜ್ಞಾನ, ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಮೂಲಕ ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡಾ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ.

ತತ್ವಜ್ಞಾನ, ಧರ್ಮದ ತಳಹದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಬದುಕಿನ ಕ್ರಮ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತತ್ವಜ್ಞಾನವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪ ಮತ್ತು ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಅವು ಭಾರತೀಯರ ಮನಸ್ಸು, ಜೀವನ ವಿಧಾನ, ವೈದಿಕ ತತ್ವಜ್ಞಾನ, ವೈದಿಕ ಜೀವನ ವಿಧಾನ, ಮನುಷ್ಯನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ. ಆದರೆ "ವ್ಯಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಿ" ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತುಗೊಂಡು ಆರಂಭವಾದ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮ ತನ್ನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಅರಿವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಿವರಣೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಹೀಗೆ ತತ್ವಜ್ಞಾನ, ಧರ್ಮ, ಇವುಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅದರ ಸ್ವರೂಪವೇ ಬದಲಾಯಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮವು ಹಲವು ರೂಪಾಂತರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಯಿತು.

ಬೌದ್ಧ ಮತ್ತು ಜೈನ ಧರ್ಮಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ತಲುಪುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ತೊಡಗಿ ಕೊಂಡವು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಕನ್ನಡದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನೇ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೈ ದಾಳಿತು. ಧರ್ಮ ತತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿಯುವಲ್ಲಿ ಅನ್ಯನೊಬ್ಬನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಪಡೆದ ಕೀರ್ತಿ ಶಿವಶರಣರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಭಾವ ಪರಂಪರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಯೋಚನೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಪೂರ್ವ ಎನಿಸುವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗೀತಗಳ ಸಂಗಮವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂತು.

ಹರಿದಾಸರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವೈದಿಕ ಮತಧರ್ಮ, ತತ್ವ, ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಮನೆ ಮನೆಗೂ ತೆರಳಿ ಬೋಧಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅದರ ಅರಿವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಹು ಬೇಗನೇ ಜನ ಮನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇಷ್ಟು ಜನ ಮನ ಸೂರೆಗೊಂಡ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಯುಗ ಧರ್ಮದ ಒತ್ತಡದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ೧೮ನೇ ಮತ್ತು ೧೯ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಚಾರ ಪ್ರಸಾರ ಗುಣವನ್ನು ಒಂದಷ್ಟು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ವಿದೇಶಿಯರ ಆಡಳಿತದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಮತ್ತು ಮತ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಗಳು.

ಇಷ್ಟಾದರೂ ವಿದೇಶಿ ಮತ ಪ್ರಚಾರಕರು ತಮಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆಯೆ ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟಂಟ್ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜನರ ಮೇಲೆ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತಾವು ಕೂಡಾ ಅದೇ ರೀತಿಯ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡ ತೊಡಗಿದರು. ಅವರ ಭಕ್ತಿ, ಭಾವ, ಆವೇಶ, ರೀತಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅಷ್ಟಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಹಾಡುಗಳಿಗೆ ಕೀರ್ತನೆ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಆ ಮೂಲಕ ರಾಗ, ತಾಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಆ ಮೂಲಕ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಸದಾ ನೆನಪಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಕ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ "ಕಲ್ಲಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಕಠಿಣ ಭವ ತೊರೆಯೊಳಗೆ ಬಿಲ್ಲಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಬಲ್ಲವರೊಳಗೆ". ಈ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಅನೀತಿ, ಅಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿನ ಡಾಂಭಿಕತೆಗಳ ಕಟ್ಟುತನ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ಭಕ್ತಿ ಮಹಿಮೆಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿವೆ. ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಭಾವಗೀತೆಯ ಗುಣ ಹಿತಮಿತವಾಗಿ ಬೆರೆತುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಆಕರ್ಷಕ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿದ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಕನ್ನಡ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ ಅವುಗಳ ವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಸ್ತವಾಗಿರುವ ಆತ್ಮನಿವೇದಕ ಗುಣ, ತಪ್ಪೊಪ್ಪಿಗೆಯ ಅಂಶ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಮನ ಸೆಳೆದಿತ್ತು.

ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೬೦ ರಲ್ಲಿ ಕನಕದಾಸ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ದಾಸರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಕೃತಿಯು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೬೪ರಲ್ಲಿ ಮರು ಮುದ್ರಣವಾಯಿತು. ಈ ಮೂಲಕ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆರಂಭಗೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹಲವು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯೇ ಪ್ರಧಾನವಾದುದು. ಜೈನ ಭಕ್ತಿಯುಗ, ವೀರಶೈವ ಭಕ್ತಿಯುಗ, ವೈಷ್ಣವ ಭಕ್ತಿಯುಗ ಎಂಬ ಮೂರು ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಭಕ್ತಿಗೆ ಹೊಸ ರೂಪ, ದೀಕ್ಷೆ, ನೀಡಿ ಕನ್ನಡ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೆರುಗು ತಂದರು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆ ತತ್ವದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದಲೇ ಹರಿದಾಸಕೂಟ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು. ದ್ವಾದಶ ಸೂತ್ರ ಎಂಬುದು ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಯಿತು.

[illegible]

ಭಕ್ತಿ ಭಾವ, ಗೀತ, ನಾಟ್ಯ ಸಮರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವ ಇವುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರೇ ಮುಖ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಣ ಮನೋಭಾವದಾಸರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸುಖ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮನವರಿಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಪಾದ ರಾಜರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿ ರೂಪ ತಾಲಿದ ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರವಾಹ ಹಲವು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಶ್ರೀಪಾದ ರಾಜರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ದೇವರನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೊಸಬಗೆಯ ಆರಾಧನಾ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿದರು. ಇವರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಶ್ರೀವ್ಯಾಸರಾಯರು ಗುರುಗಳಂತೆಯೇ ಕೀರ್ತನೆ, ಸುಳಾದಿ ಮತ್ತು ಉಗಾಭೋಗಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ದೊರಕಿಸಿದರು. ದಾಸಕೂಟವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕೀರ್ತನೆಗೆ ಹೊಸ ದಾರಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದರು.

ಸುಳಾದಿ ಎಂಬ ರೂಪವು ಶ್ರೀಪತಿರಾಯನಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದದ್ದು ಸಪ್ತತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಳದಲ್ಲೂ ಹಾಡಬರುವ, ಪಲ್ಲವಿಯಲ್ಲದ ನುಡಿಗಳಂತೆ ಕಂಡುಬಂದರೂ ವಚನಗದ್ಯ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತನೆಗಳ ನಡುವಿನ ಒಂದು ಲಯ ವಿನ್ಯಾಸರೂಪ ಅವರದಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ತಾಳಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಗವೆಂಬ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಪಾದರಾಯರು ಪರಿಪಾಲಿಸಿದರೆ ರಾಗವೊಂದು ತಾಳ ಇಲ್ಲವೆ ಕಡಿಮೆ ಎಂಬ ಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ವಿಜಯ ದಾಸ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಯಾವ ತಾಳದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ತಾಳದಲ್ಲಿ ಹಾಡಲು ಬರುವಂತದ್ದೆ ಸುಳಾದಿಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಎನ್ನಬಹುದು.

'ಸುಳಾದಿ' ಇದು ಲಯ ಪ್ರಧಾನ ಗೀತವಾದರೆ 'ಉಗಾಭೋಗ'ವು ಸ್ವರ ಪ್ರಧಾನ ಗೀತವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈ ಉಗಾ ಭೋಗಗಳಿಗೂ ಭಾವ ಮತ್ತು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ಯತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಚನ, ರಗಳೆ, ಸಾಂಗತ್ಯ, ಷಟ್ಪದಿಗಳ ಬಳಕೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಜಾನಪದ ದಾಟಿಯ ಅನುಕರಣವು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವಿಷಯ, ರೂಪ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪವಾಗಿದೆ.

ಪುರಂದರ ದಾಸರು, ಕನಕದಾಸರು ಇತ್ಯಾದಿ ದಾಸರುಗಳು ಈ ದಾಸಕೂಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಕನ್ನಡ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀವಾದಿರಾಜರು ನೂರಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬದುಕುವ ಮೂಲಕ ದಾಸಕೂಟ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಸ ಕೂಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಕನ್ನಡ ಮತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳೆರಡರಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಗೈದರು. ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವೈಕುಂಠ ವರ್ಣನೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶೋಭಾನೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ದೀರ್ಘ ಕೀರ್ತನೆ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸತೊಂದು ಮಾದರಿ ರೂಪಿಸಿದರು.

ಇವರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಮತದ ವೈಕುಂಠ ದಾಸರು ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಲೂರಿನ ಶ್ರೀಚೆನ್ನಕೇಶವನ ಪರಮಾನುಗ್ರಹವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರವರ್ಧನೆಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು.

ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿದ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರು, ವ್ಯಾಸರಾಯರು, ವಾದಿರಾಜರು ಇವರನ್ನು ರತ್ನತ್ರಯರು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಪುರಂದರದಾಸ, ಕನಕದಾಸ ಇವರ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಕೂಟ, ದಾಸಕೂಟ ಅರ್ಥ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ಜನ ಜಾಗರಣದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸುವರ್ಣ ಯುಗ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಂತರದ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಪತಿರಾಯರು, ವಿಜಯದಾಸರು, ವೇಣುಗೋಪಾಲದಾಸರು, ಮೋಹನದಾಸರು, ಗೋಪಾಲ ದಾಸರು, ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಹರಿದಾಸರು ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ದ್ವೈತ ಮತಪ್ರಚಾರ ಪ್ರಸಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದರು. ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಳವನ ಕಟ್ಟೆ ಗಿರಿಯಮ್ಮ, ಹರಪನ ಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವ, ಮುಂತಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕೂಡಾ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಿದರು. ಇವೆಲ್ಲದರ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದಾಗಿ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜನಪ್ರಿಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಾಡಿನೆಲ್ಲೆಡೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು.

ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಹೊರ ತಂದ ದಾಸರ ಪದಗಳು ಎಂಬ ಕೃತಿ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾಲದ ಮೊದಲ ಸಂಕಲನ ಗ್ರಂಥ ಜನಪ್ರಿಯ ವಚನಗಳು, ಜನಪ್ರಿಯ ಹಾಡುಗಳು ಎಂಬಂತಹ ಸಂಪುಟಗಳ ಆರಂಭ ಈ ಕೃತಿಯಿಂದಾಗಿಯೇ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ.

೧೫೮ ಪುಟಗಳ ಕಲ್ಲಚ್ಚಿನ ಮುದ್ರಣದ ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ೧೭೪ ದಾಸರ ಪದಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೫೦ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಈ ಕೃತಿ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೫೨ರಲ್ಲಿ ಪುನ ಮುದ್ರಣಗೊಂಡು ಜನಪ್ರಿಯವಾಯಿತು. ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗಗಳಿವೆ.

೧. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹರಿದಾಸರ ನೂರು ರಚನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

೨. ನೂರ ಒಂದರಿಂದ ನೂರ ಎಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕರಬಹುಪಾಲು ಕೀರ್ತನೆಗಳು ವರಾಹ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಅಂಕಿತದ ಕೃಷ್ಣ ದಾಸನ ಕೀರ್ತನೆಗಳು.

ಮೌಖಿಕ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಹಾಡಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್‌ಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೆ ಇವರನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ "ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗ್ರಾಹಕ" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಕೃತಿಯ ಮೊದಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರ ದಾಸ, ಕನಕದಾಸ, ವ್ಯಾಸರಾಯ, ವೈಕುಂಠದಾಸ, ವಾದಿರಾಜ ಇತ್ಯಾದಿ ಹರಿದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಿವೆ. ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ, ಲೌಕಿಕ ಸುಖ, ವಸ್ತುಗಳ ಕ್ಷಣಿಕತೆ, ನೀತಿ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮನಿಷ್ಠ ಬದುಕು ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗುವಂತಹ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೃತಿಯ "ಆರು ಹಿತವರು ನಿನಗೆ ಮೂರು ಮಂದಿಗಳೊಳಗೆ" ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ "ಮಾನವ ಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು ಇದ ಹಾನಿಮಾಡಲು ಬೇಡಿ ಹುಚ್ಚಪ್ಪಗಳಿರಾ" ಎಂಬ ಕೀರ್ತನೆಯು ಧ್ವನಿಯನ್ನೆ ಅನುಕರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಕೃತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಪಾಠ ಏಕೆಂದರೆ ನೇರವಾಗಿ ಜನರಿಂದ ಹಾಡಿಸಿ ಬರೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಮೂಲ ಪಾಠಕ್ಕೆ ದಾಖಲುಗೊಂಡಿವೆ. ದಾಸರ ಪದಗಳು ಕೃತಿ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿದ್ದ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಪಾಠದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದೆ.

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪುರಂದರದಾಸ ಹಾಗೂ ಕನಕದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪರಿಷ್ಕೃತಗೊಂಡ ಕೀರ್ತನೆಯ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ಕೀರ್ತನೆಯ ಪಾಠಗಳೊಂದಿಗೆ, ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ನೋಡಿದಾದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ : ಸಂಕಲನದ ಒನೆಯ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ "ಹುಚ್ಚು ಕುನ್ನಿ ಮನವೆ ನೀ ಹುಚ್ಚುಗೊಂಬುದು ಘನವೆ, ಕಚ್ಚು ಕದನತನವ ಬಿಟ್ಟು ಅಚ್ಯುತನ್ನ ಪ್ರದವನು ಮುಟ್ಟು", ಎಂಬ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ "ಕಚ್ಚು ಕದತನ" ಎಂಬ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಪುರಂದರ ಸಾಹಿತ್ಯ ದರ್ಶನ ಸಂಪುಟಗಳ ಸಂಪಾದಕರು ಕಚ್ಚು ಕದತನ ಎಂಬ ಪಾಠ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇದರ ಅರ್ಥ ಚಾಂಚಲ್ಯ, ವಿರೋಧ ಎಂದು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕದತನ ಕಚ್ಚು ಕದನತ ಎಂಬ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಚ್ಚುಕದನತನ ಅಂಥ ಪಾಠವನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಕೃತಿಯ ಮಹತ್ವ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೃತಿಯ ಎರಡನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೂ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಾರದ ಹರಿದಾಸನೊಬ್ಬನ ಕೀರ್ತನೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸತ್ವವನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವರಾಹ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಎಂಬ ಅಂಕಿತದ ಎಪ್ಪತ್ತು ಕೀರ್ತನೆಗಳು ನೆಕ್ಕರ ಕೃಷ್ಣದಾಸ ಎಂಬ ಹರಿದಾಸನ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಈ ಕೃತಿಕಾರನನ್ನು "ವರಹ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ದಾಸರು" ಎಂದು ಗುರುತಿಸಕಾಗಿದೆ. ಈತನ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಅಂಕಿತ ವರಹ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಎಂದು ಈತನ ನಿಜವಾದ ಹೆಸರು

ಕೃಷ್ಣರಾಯ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನೆಕ್ಕರ ಕೃಷ್ಣದಾಸ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಈತನದು ಎಂದು ಈ ಗ್ರಂಥದ ಕೀರ್ತನೆಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿಕೊಡುವಂತೆ ಕೀರ್ತನೆ ೧೨೭ರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪರದ ದಾಸಪೇಳ್ದ, ಒಪ್ಪಿಕೊಂಬುದು ಎಂಬ ವಿವರಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಉಪ್ಪರ ಇವನು ನೆಲೆಸಿದ ಸ್ಥಳವಾಗಿರಬೇಕು, ವರಾಹ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಎಂಬ ಹೆಸರಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಬಹುತೇಕ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತವೆ.

ಉದಾ : ೧೨೫, ೧೨೬, ೧೨೯, ೧೩೨ ನೇ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಮಾಹಿತು, ವಿವರಗಳ ಖಚಿತತೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾಸರ ಪದಗಳು ಗ್ರಂಥದ ಎರಡನೆಯ ಭಾಗ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನವಾಗಿವೆ.

ಮಾನವತಾವಾದದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಬಗೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಡಾ.ಗೀತಾ ಎಸ್.ನಂದಿಹಾಳ ಅವರು ಬರೆದ "ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನರಿಗಳ ಕೊಡುಗೆ" ಎನ್ನುವ ಲೇಖನದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

೧೩. "ರಾಗ ಪಂತವರಾಳಿ ಅಷ್ಟ ತಾಳಾ॥

ಮಾನವಾ ಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು ಯಿಂಥ

ಹಾನಿ ಮಾಡಲು ಬೇಡ ಹುಚ್ಚಪ್ಪಗಳಿರ॥

ಕಂಣು ಕೈ ಕಾಲ್ಕಿ ವಿನಾಲಿಗೆಯಿರಲಿಕೆ

ಮಂಣು ಮುಕ್ಕಿ ಹುಚ್ಚರಾಗುವರೆ॥

ಹೆಂಣು ಮಂಣಿಗಾಗಿ ಹರಿನಾಮಮೃತವ

ವುಂಣದೆವು ಪವಾಸವ ಮಾಡುವರೆ ಖೋಡಿ॥೧॥

ಕಾಲದೂತರು ಕರವಿಡಿದೆಳೆವಾಗ

ತಾಳುತಾಳೆಂದರೆ ತಾಳುವರೆ॥

ದಾಳಿ ಬಾರದ ಮುನ್ನ ಧರ್ಮವ ಘಳಿಸಿರೊ

ಸುಳ್ಳಿನ ಸಂಸಾರ ಸುಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಕಲು ಬೇಡ॥೨॥

ಏನು ಕಾರಣಯದು ಪತಿಯನು ಮರತಿರಿ

ಧನ ಧಾನ್ಯ ಪುತ್ರರು ಕಾಯುವರೇ॥

ಇನ್ನಾದರು ಯೇಕೋಭಾವದಿಂ ಭಜಿಸಿರೊ

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪುರಂದರ ವಿಠ್ಠಲರಾಯನ॥೩॥

ಪ್ರಾ.ಎಚ್.ಜಿ.ಲೋಕೂರ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ರಾಗ.

ಮಾನವ ಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು ಇದ

ಹಾನಿ ಮಾಡಲು ಬೇಡಿ ಹುಚ್ಚಪ್ಪಗಳಿರ ॥ಪ॥

ಕಣ್ಣು ಕೈ ಕಾಲ್ ಕಿವಿ ನಾಲಿಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ

ಮಣ್ಣು ಮುಕ್ಕಿ ಮರುಳಾಗುವರೆ

ಹೆಣ್ಣು ಮಣ್ಣಿಗಾಗಿ ಹರಿಯ ನಾಮಾಮೃತ

ಉಣ್ಣದೆ ಉಪವಾಸ ಇರುವರೆ ಖೋಡಿ॥ ॥೧॥

ಕಾಲನ ದೂತರು ಕಾಲ್ಪಿಡಿದೆಳೆವಾಗ

ತಾಳು ತಾಳೆಂದರೆ ತಾಳುವರೆ

ದಾಳಿಬಾರದ ಮುನ್ನ ಧರ್ಮವ ಗಳಿಸಿರೋ

ಸುಳ್ಳಿನ ಸಂಸಾರ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲು ಬೇಡಿ॥ ॥೨॥

ಏನು ಕಾರಣ ಯದು ಪತಿಯನು ಮರೆತಿರಿ

ಧನ ಧಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಕಾಯುವರೆ

ಇನ್ನಾದರು ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭಜಿಸಿ ನೀವ್ ಸುಖಿಯಾಗಿರಯ್ಯ ೨೦ ॥೩॥

ವಿದ್ಯಾಲಂಕಾರ ಪ್ರೊ॥ ಸಾ.ಕೃ.ರಾಮ ಚಂದ್ರರಾವ್ ಅವರ ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ, ಪಂತುರಾವಳಿ ಅಟ್ಟ

ಮಾನವ ಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು ಇದ

ಹಾನಿ ಮಾಡಲಿ ಬೇಡಿ ಹುಚ್ಚಪ್ಪಗಳಿರಾ ॥ಪ॥

ಕಣ್ಣು ಕೈಕಾಲ್ ಕಿವಿ ನಾಲಿಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ

ಮಣ್ಣು ಮುಕ್ಕಿ ಮರುಳಾಗುವರೆ

ಹೆಣ್ಣು ಮಣ್ಣಿಗಾಗಿ ಹರಿಯ ನಾಮಾವೃತ

ಉಣ್ಣದೆ ಉಪವಾಸ ಇರುವರೆ ಖೋಡಿ ೧

ಕಾಲನ ದೂತರು ಕಾಲ್ ಪಿಡಿದೆಳೆವಾಗ

ತಾಳು ತಾಳೆಂದರೆ ತಾಳುವರೆ

ಧಾಳಿ ಬಾರದ ಮುನ್ನ ಧರ್ಮವ ಗಳಿಸಿರೋ

ಸುಳ್ಳಿನ ಸಂಸಾರ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲು ಬೇಡಿ

ಏನು ಕಾರಣ ಯದುಪತಿಯನು ಮರೆತಿರಿ

ಧನಧಾನ್ಯ ಸತಿಸುತರು ಕಾಯುವರೆ

ಇನ್ನಾದರು ಏಕೋ ಭಾವದಿ ಭಜಿಸಿರೋ

ಚೆನ್ನ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲರಾಯನ ೩

ಇಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಮಾನವಾ, ಯಿಂಥ, ಹುಚ್ಚರಾಗುವರೆ, ಕರವಿಡಿದು, ಪುತ್ರರು, ಇನ್ನಾದರು ಯೇಕೋಭಾವದಿಂ ಭಜಿಸಿರೊ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲರಾಯನ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾ.ಎಚ್.ಜಿ.ಲೋಕೂರರ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪದಗಳು ಮಾನವ, ಇದ, ಮರುಳಾಗುವರೆ ಕಾಲ್ಪಿಡಿದು, ಮಿತ್ರರು, ಇನ್ನಾದರೂ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭಜಿಸಿ ನೀವ್ ಸುಖಿಯಾಗಿರಯ್ಯ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೊ॥ ಸಾ.ಕೃ.ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್ ಅವರ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ, ಇದ, ಮರುಳಾಗುವರೆ, ಕಾಲ್ ಪಿಡಿದು, ಸತಿಸುತರು, ಇನ್ನಾದರು ಏಕೋ ಭಾವದಿ ಭಜಿಸಿರೋ ಚೆನ್ನ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ರಾಯನ

ಎಂಬುದಾಗಿದೆ ಹೀಗೆ ಈ ಮೂರು ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಸಾಲು ಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಕನಕದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಸಂಪಾದನೆಯ ಒಂದು ಮಾದರಿ.

೪.೨. ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ

ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೪೪ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಥ ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಇದು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಿಷನರಿಗಳು ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾಗುವ ಅಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸುತ್ತ ಗಾಡ್‌ಫ್ರೆಡ್ ಹಾಗೂ ವುರ್ಥ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಹಾಗೂ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕಾವ್ಯ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗದ ಸುದೀರ್ಘ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತದ ಸಂಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯದ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆಂದು ಕೂಡಾ ಈ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರಾಗಿದ್ದ ಕಾಸಾ ಮೇಜರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಆಸಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾಗ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಮುನ್ಷಿ ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಬಂದಿತು. ಅವರ ಉತ್ತೇಜನದಿಂದ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಆಕರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಜನರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅದರ ಮೂಲವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಭಾಷಾ ಪಂಡಿತರು, ಮುನ್ಷಿಗಳು ಕೈ ಜೋಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. "ಕರ್ನಾಟಿಕ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಈ ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಧಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೃತಿ ಇಂದು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.

೪.೩. ತೊರವೆ ರಾಮಾಯಣ

ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರಿಗೆ ತೊರವೆ ರಾಮಾಯಣ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಹಂಬಲ ಇದ್ದರೂ ಮೂಲ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕೇವಲ ಆರು ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮುದ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ಕೃತಿಯು ಬಿಬ್ಲಿಯಾಥಿಕಾ ಕರ್ನಾಟಿಕಾ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೪೯ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು.

೪.೪.ಬಸವ ಪುರಾಣ

ಭೀಮ ಕವಿ ವಿರಚಿತ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ೬೭೦ ಪುಟಗಳಿದ್ದು ೬೧ ಸಂಧಿಗಳಿವೆ. ನೇರವಾಗಿ ಕಾವ್ಯ ಆರಂಭವಾಗುವ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಂಥವು ಬಿಬ್ಲಿಯಾಥಿಕಾ ಕರ್ನಾಟಿಕಾ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೫೦ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

೪.೫. ಚೆನ್ನ ಬಸವ ಪುರಾಣ

ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತನ ಚೆನ್ನ ಬಸವ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ೬೩ ಸಂಧಿಗಳು ಇದ್ದು ೫೪೯ ಪುಟಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಮುನ್ನುಡಿ ಇಲ್ಲದ ಈ ಕೃತಿಯು ನೇರವಾಗಿ ಒಂದನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಮೂಲಕ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಸಂಪಾದಿತ ಈ ಕೃತಿಯು ಕಲ್ಲಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಯಾಗಿದ್ದು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೫೧ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೫೧ರಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾದ ಮಂಗಳೂರು ಶಿಲಾಮುದ್ರಣದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಾಗೂ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಮಾತ್ರಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ನಾಲ್ಕು ಅಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಗಳು ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ಐದು ಪ್ರತಿಗಳು ದೊರೆತ್ತಿದ್ದು ಮಂಗಳೂರು ಪ್ರತಿಯೇ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತೃಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಚೆನ್ನ ಬಸವ ಪುರಾಣ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಮ್ಯೊಗ್ಲಿಂಗ್ ಸಂಪಾದನೆಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಡಾ.ಗೀತಾ ಎಸ್.ನಂದಿಹಾಳ ಅವರು ಬರೆದ "ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನರಿಗಳ ಕೊಡುಗೆ" ಎನ್ನುವ ಲೇಖನದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ವರಜಟಾಧೃತರಾಜರಾಜ ಪ್ರಸಖ

ನಿರುಪಮಿತ ನಿಷ್ಕಾಮಕಾ ಮಕಾ ಮಧ್ವಂಸ

ಹರವಿಜಿನತಕಳ ಭೀಮ ಭೀಮಾನುಸಂಜಾತ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಪ್ರದ॥

ಚರಣನತಸುರ ಕಾಂತ ಕಾಂತ ಕಾಂತಾರ್ಧಂಗ

ಪುರವೈರಿಲಯ ಕಾಲಕಾಲಗ್ರೀವ

ನಿರುಪಮಸರೋಜಾತಜಾತ ಜಾತಾ ಧ್ವರಧ್ವಂಸ ಜಯ ಪಂಪಾಧಿಪ॥ [೧೩]

ಲಿಂಗಾಯುತ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಾಙ್ಮಯ ಶಾಖೆಯ ಸಂಪಾದನೆ,

ವರಜೂಟ ಧೃತರಾಜ ರಾಜರಾಜ ಪ್ರಸಖ।

ನಿರುಪಮಿತನಿಷ್ಕಾಮಕಾಮ ಕಾಮಧ್ವಂಸಿ।

ಹರ ವಿಜಿತಖಳಭೀಮ ಭೀಮ ಭೀಮಾನುಸಂಜಾತ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಪದ॥

ಶರಣನುತ ಸುರ ಕಾಂತ ಕಾಂತ ಕಾಂತಾರ್ಧಾಂಗ

ಪುರವೈರಿಲಯ ಕಾಲ ಕಾಲ ಕಾಲಗ್ರೀವ

ನಿರುಪಮ ಸರೋಜಾತ ಜಾತ ಜಾತಾ ಧ್ವರ ಧ್ವಂಸಿ ಜಯ ಪಂಪಾಧಿಪ[೧೪]

ಹೀಗೆ ಪದ್ಯದ ಮೊದಲ ಸಾಲು ವರಜಟಾ ಎಂದಿದೆ, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಚರಣನತ ಎಂದಿದೆ. ವಾಙ್ಮಯ ಶಾಖೆಯ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವರಜೂಟ ಹಾಗೂ ಶರಣನುತ ಎಂದಿದೆ.

೪.೯. ರಾಜೇಂದರ್ ನಾಮೆ

ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೫೭ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯೊಗ್ಲಿಂಗರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಈ ಕೃತಿಯು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೦೭ರಲ್ಲಿ ಅಬರ್‌ಕ್ರಾಂಬಿ ಐರೋಪ್ಯ ಸರದಾರನು ದೊಡ್ಡ ವೀರ ರಾಜನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕೊಡಗಿನ ರಾಜೇಂದರ್ ನಾಮೆಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದರು.

ಮ್ಯೊಗ್ಲಿಂಗರಿಗೆ ಈ ಕೃತಿಯು ದೊರಕಿದಾಗ ಅವರ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ತಿಳಿಯಾದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿದರು. ಈ ಕೃತಿಯು ಹಾಲೇರಿ ವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರು ಬರೆಸಿದ ಕೊಡಗಿನ ಚರಿತ್ರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ೧೫೨ ಪುಟಗಳಷ್ಟು ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಳಸದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕೃತಿಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ ಮುದ್ರೆ ಇದೆ. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿ ಈ ಕೃತಿ ಇದೆ.

೪.೭. ಕನಕದಾಸರ ಹರಿಭಕ್ತಸಾರ

ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೮ ನುಡಿಗಳಿದ್ದು ಇಪ್ಪತ್ತು ಪುಟಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಬ್ಲಿಯಾಥಿಕಾ ಕರ್ನಾಟಿಕಾ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮ್ಯೊಗ್ಲಿಂಗರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕನಕದಾಸ ಭಕ್ತಿಸಾರ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಕೊನೆಯ ವ್ಯಾಕ್ಯವಿದೆ. ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕನಕದಾಸರ ಹರಿಭಕ್ತಿ ಸಾರಕ್ಕೂ ಮ್ಯೊಗ್ಲಿಂಗರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕೃತಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೫

೫.೧. ಈರಾರು ಪತ್ರಿಕೆ

ಆನಂದರಾಯ ಕೌಂಡಿಣ್ಯನ ಮತಾಂತರವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೪೨ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಆನಂದರಾಯ ಮತ್ತು ಆತನ ಬೀಗನಾದ ರಾಮಚಂದ್ರಯ್ಯ ಇವರು ಬರೆದ ಪತ್ರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕಥನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

"ಈ ಪುಸ್ತಿಕೆಯು ಕನ್ನಡದ ಆದ್ಯ ಪತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿದೆ, ನಡೆದ ಘಟನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ಕಥನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬರೆಯಲಾದ ಈ ಕೃತಿಯು ಇಂದಿಗೂ ವಾಚನೀಯವಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಡಾ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಕಥನ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಪತ್ರಗಳು ಓದುಗರನ್ನು ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಣೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಬಳಸಿರುವ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಯು ಕೂಡಾ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆನಂದರಾಯ ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತನ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದನ್ನು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ತನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ.

೫.೨. ಹೃದಯ ದರ್ಪಣ

ಈ ಕೃತಿಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. ಈ ಗ್ರಂಥವು ಕೆಲವು ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ಜನರಿಗೆ ಹೃದಯದ ನೈಜ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹಲವು ಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ನಿತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದೇ ಈ ಕೃತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ಜನರಿಗೆ ಸರಳವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ವಿವರಣೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

"ಅನ್ಯರ ಹೃದಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅರವತ್ತು ಗುಣ, ಸ್ವಂತ ಹೃದಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕೋಟಿ ಗುಣ"

ಇಂತಹ ಜನರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಬಳಸುವ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೃದಯದ ಹತ್ತು ವಿವಿಧ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ

೧. ಸೈತಾನನು ಆಕ್ರಮಿಸಿರುವ ಹೃದಯದ ಚಿತ್ರವಿದ್ದು, ಆ ಹೃದಯವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮೂಲಕ ಪರಿಶುದ್ಧ ಆಲಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

೨. ಪಾಪ, ಅನ್ಯಾಯ, ಮೋಸವನ್ನು ಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯ ದೇವರ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದರೆ, ಆ ಮೂಲಕ ಆತ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

೩. ಸೈತಾನನ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಡುವವರಿಗೆ ದೇವರು ನಿತ್ಯ ಜೀವನದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ.

೪. ಮನುಷ್ಯ ಸೈತಾನನಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ದೇವರ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಭಕ್ತನಾಗಲು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ.

೫. ದೇವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧನಾದ ಪಾಪಿಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ದೇವರು ವಾಸವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೬. ಸೈತಾನನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ ಮನುಷ್ಯ ನಂತರ ಬರುವ ಗಂಡಾಂತರದಿಂದ ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ.

೭. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು, ನಂತರ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಮನುಷ್ಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸೈತಾನ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆಲೆ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ.

೮. ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದೇವರ ಭಯ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

೯. ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಶೋಧವನ್ನು, ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಭಕ್ತಿಯ ಸಾಧ್ಯನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

೧೦. ಭಕ್ತನ ಆತ್ಮವು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಭ್ರಮ ಅವನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಹೃದಯ ದರ್ಪಣವು ಹೆಬಿಕರ ಹಾಗೂ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಇವರಿಬ್ಬರು ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.

ಹೃದಯ ದರ್ಪಣ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೪೨ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಬೈಬಲನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹತ್ತು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಹೃದಯದ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು, ದೇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ, ಏಸು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಮತ್ತು ಅವರ ಭಕ್ತನಾಗುವ ಅಪೇಕ್ಷೆ, ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳು, ಮನುಷ್ಯನ ಪಾಪ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಕೋಪ, ಪಾಪ ಪರಿಹಾರ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ರಿಸಿ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

೫.೩. ದೇವ ವಿಚಾರಣೆ

ಮಿಷನರಿಗಳು ಒಬ್ಬ ದೇವನನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು. ಅವರು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಬರುವ ನೂರಾರು ದೇವತೆಗಳ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಈ ಕೃತಿಯು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಕೃತಿಯ ವಿಶೇಷತೆ ಎಂದರೆ ಸಂವಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೪೫ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಕಲ್ಲಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣಗೊಂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ೭೨ ಪುಟಗಳಿವೆ.

ಗಂಗರಾಮ ಮತ್ತು ಶಿವದಿನ್ ಎಂಬವರ ಸಂಭಾಷಣೆ ಹಾಗೂ ನಿಜದೇವರ ಕುರಿತು ಪಾದ್ರಿಯು ನೀಡಿದ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರ ಕುರಿತು ವಿವಿಧ ಪಾತ್ರಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೫.೪. ಮತ ವಿಚಾರಣೆ

ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಮತ ವಿಚಾರಣೆಯ ಕೃತಿಯು 'ಕೋರ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥನಾದ ನರಸಿಂಹ ಭಟ್ಟನೂ, ಅವನ ಮಗನಾದ ರಾಮಭಟ್ಟನೂ, ನೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಬ್ದುಲ್ಲನೂ ಮಾಡಿದ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ, ಮುಸಲ್ಮಾನ ಮತಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕ್ರೈಸ್ತ

ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ರಾಮಭಟ್ಟನು ಪಾದ್ರಿಯೊಬ್ಬನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕೇಳಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಅವನ ತಂದೆಯು ಮಗನಿಗೆ ಬೈಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಬ್ದುಲ್ಲನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ. "ದೇವರು ಒಬ್ಬನೇ, ಯೇಸು ಇಲ್ಲವೆ ಮಹಮ್ಮದನು ಅವನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ" ಎನ್ನುವ ಮೂಲಕ ಅಬ್ದುಲ್ಲನು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಹಾಗೆನೇ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಸರಕಾರದಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮತ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವವರಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ.

೫.೫. ಯಾತ್ರಿಕನ ಸಂಚಾರ

ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೪೯ರಲ್ಲಿ ವೈಗಲ್ ಹಾಗೂ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಯೋಹಾನ ಬುನ್ಯನ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದ Pilgrims Progress ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ಯಾತ್ರಿಕನ ಸಂಚಾರ ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದರು. ೨೦ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿರುವ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ೮ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಆವೃತ್ತಿಗಳು ಇದುವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಪ್ರತೀ ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಕೂಡಾ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ದೈವಿಕ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತರೊಬ್ಬನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಏರುತ್ತಾ ನಡೆದುದರ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಲೇಖಕರು ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಾ ಗವಿ ಇದ್ದ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಕಾಣುವ ಕನಸಿನಿಂದ ಈ ಕಥೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಯಾತ್ರಿಕನ ಜೀವನ ಯಾತ್ರೆಯ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ನಿತ್ಯ ಜೀವಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಚಂಚಲಯ್ಯ, ಮತ್ತು ಹಟವಾದಿ ಅವನನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕರೆತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಜೀವರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅಧೈರ್ಯದ ಕೊಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಎದ್ದು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ಲೋಕಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸನ್ಮಾರ್ಗ ಹಾನಿ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟು, ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವಾಗ ಬರುವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಜಯಿಸಿ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮಾರ್ಗವೇ ಈ ಯಾತ್ರಿಕನ ಸಂಚಾರ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.

೫.೬. ಚಿಕ್ಕವನಾದ ಹೆನ್ರಿಯೂ ಅವನ ಬೋಯಿಯಿಯೂ

ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಅವರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ನೀತಿ ಬೋಧೆಯ ಹಲವು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಮಿಷನರಿಗಳು ರಚಿಸಿದರು. ಈ ಕೃತಿಯು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೪೯ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರಿಂದ ಅನುವಾದಗೊಂಡ ಕೃತಿ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೈನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹೆಂಡತಿ ಮೇರಿ ಶರ್ವುಡ್ ತನ್ನ ಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಭಾರತದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅನೇಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕಥೆಗಳು ಅನುವಾದಗೊಂಡವು. ಪ್ರಸ್ತುತ "Little Henry and his Bearer" ಎಂಬ ಕಥೆಯು ಚಿಕ್ಕವನಾದ ಹೆನ್ರಿಯು ಅವನ ಬೋಯಿಯಿಯೂ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿತು.

೫.೭. ಕ್ರೈಸ್ತ ಗೀತೆಗಳು

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಈ ಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ದೇಶೀ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಚತ್ತಾಣ, ಬೆದಂಡೆಗಬ್ಬ ಮೊದಲಾದ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಕಾರರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಹೀಗೆ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶರಣರು "ಸ್ವರ ವಚನ" ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ೧೫ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ "ಕೀರ್ತನೆ" ಮತ್ತು ಜೈನರು "ಹಾಡು" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಬಂದರು.

೧೫ನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಮುಂದೆ ಸ್ವರ ವಚನವನ್ನು ಕರಸ್ಥಲದ ನಾಗಿದೇವ ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿ, ಶಂಕರದೇವ, ಕಸ್ತೂರದೇವ, ಬಾಲಲೀಲಾ ಮಹಾಂತ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಕಡಕೋಳ ಮಡಿವಾಳಪ್ಪ, ಕೂಡಲೂರು ಬಸವ ಲಿಂಗ ಶರಣರು, ನೀರಲಕೇರಿ ಶರಣರು ಇವರೆಲ್ಲಾ ೧೮ನೇಯ, ೧೯ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅರೆಶಿಷ್ಟ ವೀರಶೈವ ಶರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಕೀರ್ತನ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಹುಟ್ಟಿ ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು, ವ್ಯಾಸರಾಯರು, ವಾದಿರಾಜರು, ಪುರಂದರದಾಸ, ಕನಕದಾಸರು ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದರು. ಇವು ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನಿವೇದನೆ, ಜ್ಞಾನ – ನೀತಿ, ಸಮಾಜ ವಿಡಂಬನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಷಟ್ಪದಿ, ಸಾಂಗತ್ಯ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶೀ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಹೀಗೆ ಜೈನ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ವೀರಶೈವ ಇವರೊಂದಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದವರು ಕೂಡಾ ಗೀತಾ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಮುಂದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಆಂಗ್ಲರು ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಿಷನರಿಗಳು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾಷೆ ಕಲಿಯುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತಾಂತರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೀಯವಾದ ಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಮಹಿಮೆ, ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಮಹತ್ವ ಮೊದಲಾದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನವೋದಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ “ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯ” ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು.

ಕ್ರೈಸ್ತ ಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಅರುಣೋದಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ಆಯಿತು. ಕನ್ನಡಿಗರು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಅವರಿಗೆ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಮಿಷನರಿಗಳು ರಚಿಸಿದರು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಚರ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೀದಿ ಬೋಧನೆಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಗೀತಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಜರ್ಮನ್ ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಟ್ಯುಟೋನಿಕ್ ಧಾಟಿಯಲ್ಲೇ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದರು.

ಎಸ್.ಪಿ.ಗೌಡರ “ಕನ್ನಡ ಕ್ರೈಸ್ತ ಗೀತಗಳ ಅಧ್ಯಯನ” ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ “ಟ್ಯುಟೋನಿಕ್”ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಟ್ಯುಟೋನಿಕ್ ಗೀತೆಯ ಒಂದು ಪಾದದಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ವರ್ಣಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದೆ. ಒಂದು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಆರು ಪಾದಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಎಂಟು ಹತ್ತು ಪಾದಗಳಿರುವುದುಂಟು.

ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಲಾಂಗ್ ಮೀಟರ್ (LM), ಕಾಮನ್ ಮೀಟರ್ (CM), ಸ್ಮಾಲ್ ಮೀಟರ್ (SM) ಎಂದು ಮೂರು ಭಾಗಗಳುಂಟು. LM ದ ನಾಲ್ಕು ಪಾದದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೮.೮.೮.೮. CM ದ ನಾಲ್ಕು ಪಾದದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೮.೬.೮.೬ ಮತ್ತು SMದ ನಾಲ್ಕು ಪಾದದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೬.೬.೮.೬. ವರ್ಣಗಳಿರುವುವು.

ಲಾಂಗ್ ಮೀಟರ್ (LM)

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯನು
ತಂದೆ ಬಳಿಲಿ ಇದ್ದನು
ಆ ವಾಕ್ಯ ತಾನೇ ದೇವರು
ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ಕರ್ತನು ॥೧॥
ಪ್ರಪಂಚ ಆತನಿಂದಲೇ
ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ;
ಸಮಸ್ತ ದೇವದೂತರು
ಮಹತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ॥೨॥

ಕನ್ನಡ ಸಂಗೀತಗಳು – ೩೧

ಇವು ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳ ಪದ್ಯಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾದದಲ್ಲಿ ೮ ವರ್ಣಗಳಂತೆ ಒಂದು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೩೨ ವರ್ಣಗಳಿವೆ.

ಕಾಮನ್ ಮೀಟರ್ (CM)

ಆಕಾಶವಾಸ ಮಾಡುವ
ನಮ್ಮಪ್ಪಾ ತಂದೆಯೇ!

ಎಲ್ಲರು ನಿನ್ನ ನಾಮವ
ಪವಿತ್ರ ಮಾಡಲಿ ॥೧॥
ಸಾಂರಾಜ್ಯ ನಿನ್ನದಾಗಿದೆ,
ಆ ರಾಜ್ಯ ಬರಲಿ;
ಭೂ ಪ್ರಜೆ ದೂತರಂತೆಯೇ
ವಿಧೇಯರಾಗಲಿ ॥೨॥

ಕನ್ನಡ ಸಂಗೀತಗಳು – ೨೪

ಇವು ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳ ಪದ್ಯಗಳು ಪದ್ಯದ ಒಂದು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ೮ ವರ್ಣ ೨ ಮತ್ತು ೪ ನೆಯ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ೬ ವರ್ಣ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೨೮ ವರ್ಣಗಳಿವೆ.

ಸ್ಮಾಲ್ ಮೀಟರ್ (SM)

ಲಕ್ಷಾಂತ್ರ ದನವ
ಅರ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೂ,
ಪಾಪಿಷ್ಠ ಮನಶ್ಶುದ್ಧಿಯ
ಹೊಂದಲಿಕ್ಕಾಗದು ॥೧॥
ಕ್ರಿಸ್ತೇಸುವು ತಾನೇ
ಸಾಕಾದ ಯಜ್ಞವು,
ಅಮುಲ್ಯ ರಕ್ತದಿಂದಲೇ
ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊಂಡನು ॥೨॥

ಕನ್ನಡ ಸಂಗೀತಗಳು –೫೫

ಇವು ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳ ಪದ್ಯಗಳು. ಪದ್ಯದ ಒಂದನೆಯ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ೬.೬ ವರ್ಣ, ಮೂರನೆಯ ಪಾದದಲ್ಲಿ ೮ ವರ್ಣಗಳಿವೆ. ಒಟ್ಟು ೨೬ ವರ್ಣಗಳು ಒಂದೊಂದು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿವೆ.

ಈ ಪದ್ಯಗಳನ್ನೇ ದ್ವಿಗುಣಿಸಿಕೊಂಡು ಎಂಟು ಪಾದಗಳ ಪದ್ಯ ರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಡಬಲ್ ಲಾಂಗ್ ಮೀಟರ್ (DLM), ಡಬಲ್ ಕಾಮನ್ ಮೀಟರ್(DCM), ಮತ್ತು ಡಬಲ್ ಸ್ಮಾಲ್ ಮೀಟರ್(DSM) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ:

ಕಾಡುವವ ದೇವರೇ,

ಸಂತೋಷವುಳ್ಳ ಯೋಚನೆ;

ನಾನೆಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಇದ್ದರೂ,

ಕಾಪಾಡುವವನಾತನು,

ಕಾಪಾಡುವವ ದೇವರೇ

ತನ್ನ ಸ್ವ ಹಸ್ತದಿಂದಲೇ;

ಅಧೈರ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ನಂಬುವೆ

ಕಾಪಾಡುವವ ದೇವರೇ ॥೧॥

ಕನ್ನಡ ಸಂಗೀತಗಳು –೧೫೨

ಇದು ಎಂಟು ಪಾದಗಳ ಪದ್ಯ, ಪದ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟು ವರ್ಣಗಳಂತೆ ಒಟ್ಟು ೬೪ ವರ್ಣಗಳಿವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಡಬ್ಬಲ್ ಕಾಮನ್ ಮೀಟರ್ ಮತ್ತು ಡಬಲ್ ಸ್ಮಾಲ್ ಮೀಟರ್‌ಗಳಿರುತ್ತವೆ.

೬೮ ಸ್ತುತಿ ಗೀತಗಳ 'ಕ್ರೈಸ್ತ ಗೀತೆಗಳು' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೪೫ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೬೭ರಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಗೀತ ಸಂಕಲನದ ೫ನೇ ಆವೃತ್ತಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೬೮ ಗೀತೆಗಳಿವೆ. ೭ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯ ಮೊದಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ೧೬೮ ಗೀತಗಳು ಮತ್ತು ೨ನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ೧೦೨ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಆವೃತ್ತಿ ಒಟ್ಟು ೨೭೦ ಗೀತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೮೫ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು.

ರೆ.ಬಿ.ಲೂಥಿ ಅವರು ಅನೇಕ ಮಿಷನರಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ೧೪೦ ಹೊಸಗೀತೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ೪೧೦ ಗೀತೆಗಳಿದ್ದವು. ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ ಕೆಲವು ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಬಿ.ರೈಸ್ ಅವರು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೯೮ರಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಗೀತಗಳು ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗೀತೆಗಳನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಮರಾಠ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಎಸ್.ಪಿ.ಗೌಡರ "ಕನ್ನಡ ಕ್ರೈಸ್ತ ಗೀತಗಳ ಅಧ್ಯಯನ" ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಪದ್ಯವನ್ನು ಟ್ಯುಟೋನಿಕ್ ಶಿಲ್ಪದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶಿಯ ಶಿಲ್ಪದ ಗೇಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆದಿತ್ಯವಾರ ಬಂತು,
ಕಟ್ಟೋಣ ಮಾಲೆಯ;
ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟ ಸಂತು,
ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡುವ ॥೧॥
ಈ ದಿನ ಹೂವು ಮಟ್ಟೆ
ಮತ್ತಷ್ಟು ಸುಂದರ
ನಾವಂತು ಮಡಿಬಟ್ಟೆ
ಇಂದುಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವ ॥೨॥
ಆಹಾ! ಉಲ್ಲಾಸಗೊಂಡು
ಆಲಯಕ್ಹೋದೆವು
ಕೊಂಡಾಡಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡು
ಆರಾಧಿಸುವೆವು ॥೩॥

ಬಾಲಕರ ಗೀತೆಗಳು – ೯೯

ಆದಿತ್ಯವಾರ ಚರ್ಚಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆರಾಧಿಸುವ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಏಳೇಳು ವರ್ಣಗಳು, ಎರಡನೆಯ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಆರು ವರ್ಣಗಳಿವೆ. ಟ್ಯುಟೋನಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಯ ಭಾಗ ಇದೆ.

ವಿದೇಶಿರಾಗದ ಅನುವಾದ ಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಸರಿಸಿ, ಸ್ವದೇಶಿ ರಾಗದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಗೀತಗಳು ಮಿಷನರಿಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದವು.

ಸಾಂ ರಾಜ್ಯ ನಿನ್ನದಾಗಿದೆ,

ಆ ರಾಜ್ಯ ಬರಲಿ;

ಭೂ ಪೂಜೆ ದೂತರಂತೆಯೇ

ವಿಧೇಯರಾಗಲಿ ॥೨॥

ಕನ್ನಡ ಸಂಗೀತಗಳು–೨೪

ಇವು ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳ ಪದ್ಯಗಳು ಪದ್ಯ ಒಂದು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ೮ ವರ್ಣ ೨ ಮತ್ತು ೪ ನೆಯ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ೬ ವರ್ಣ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೨೮ ವರ್ಣಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ಎಸ್.ಪಿ.ಗೌಡರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ನವೋದಯ ಕವಿಗಳು ಸಾಧಿಸಿದ ಛಂದೋಲಯಗಳ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ವೈಗಲ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೭೪ರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಬರೆದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಕಳ್ಳರ ಕೈಯಲಿ ಬಿಟ್ಟಿಯೊ ಹಣವನು

ಕೊಳ್ಳೆಯ ಕೊಟ್ಟೆಯೊ ಪರದೇಶಿ

ಒಳ್ಳೆಯ ನಂಬಿಗೆಯಿದ್ದರೆ ಸಾವಿರ

ಕಳ್ಳರನಾದರು ಗೆಲಬಹುದು.

ಶರಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಚೌಪದಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚರಣಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗದ ಭಾವನೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿರುವರು.

ಅಪ್ಪಾ ! ತಂದೆ ವಂದೆ,
ಬಂದೆ ನಿನ್ನ ಪಾದಕೆ,
ಬಡ ಬಾಲ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ
ಕೇಳು, ಸ್ವಾಮಿ ದೇವರೆ ! ॥೧॥
ಉಪಕಾರ ರಾಶಿಯಂ,
ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪ್ರೀತಿಯಂ,
ಮಾಡಿ, ನನ್ನ ತಾಳಿದೆ,
ಕರುಣಾಳು ತಂದೆಯೆ ! ॥ ೨ ॥
ಬಹು ಪಾಪ ಮಾಡಿದೆ
ನಿನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳದೆ ;
ನೋಡಿ ಯೇಸು ಸುಖವಂ
ಮಾಡು ಪರಿವಾರ ವಂ, ॥೩॥

ಕನ್ನಡ ಗೀತಗಳು – ೩೩೫

ಮುಗ್ಧವಾದ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಬರೆದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಮಿಷನರಿಗಳ ಕ್ರಿಸ್ತ ಪ್ರೇಮದ ತೊರೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಹೀಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಾಗೂ ಜರ್ಮನ್ ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಮಿಷನರಿಗಳು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಗೀತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ತುತಿ ದೇವರ ಸಭೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಹಾಡುವವರಿಗೆ, ಓದುವವರಿಗೆ ಭಕ್ತಿ ವೃದ್ಧಿ, ಸಂತೋಷ ಸಮಾಧಾನಗಳು ಉಂಟಾಗಲಿ ಎಂಬುದು ಇದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿವೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ತನನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗಾಗಿ ಸಂಗೀತಗಳಿಂದಲೂ ಕೀರ್ತನೆಗಳಿಂದಲೂ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಹಾಡುಗಳಿಂದಲೂ ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಗಾನ ಮಾಡಿರಿ ಎಂಬ ವಚನ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ – ೬

೬.೧ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹಿನ್ನಲೆ

ವಂಗ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೧೮ರ್ "ಬಂಗಾಲ ಗಜೆಟ್" ಮತ್ತು 'ಸಮಾಚಾರ ದರ್ಪಣ" ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಬಂಗಾಲವೇ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ದೇಶ ಭಾಷೆಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ರಾಜಾರಾಮ ಮೋಹನರಾಯರು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಹಾಗೂ ಮಿಷನರಿಗಳು ಹಿಂದು ಮತವನ್ನು ಅವಹೇಳನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೨೧ ರಲ್ಲಿ "ಸಂವಾದ ಕೌಮುದೀ" ಎನ್ನುವ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದರು. ಇಂತಹ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯುವನ್ನು ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವೀರೇಶ ಲಿಂಗಂಪಂತಲು, ಮತ್ತು ಭರತೇಂದು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ. ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ ಚಿಪಳೂಣಕರ ಹಾಗೂ ಬಾಳಶಾಸ್ತ್ರಿ ಜಾಂಭೇಕರ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಬಂಗಾಲ, ಹಿಂದಿ, ತೆಲುಗು, ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಈ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಿಗೆ ಭಾಷೆ ಕುರಿತು ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾಳಜಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮರಾಠಿ ಪತ್ರಿಕೆ "ಮುಂಬಾಪುರ ವರ್ತಮಾನ" (೧೮೨೮) ಇದು "ಬಾಂಬೆ ಗಝೆಟಿಯ'ದ ಸರಕಾರಿ ಆಶ್ರಯಲ್ಲಿತು. ಹಾಗೂ ಜನಜೀವನದ ಸುಧಾರಣೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಂಭೇಕರನು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೩೧ರಲ್ಲಿ "ದರ್ಪಣ" ಎನ್ನುವ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಹೀಗೆ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಟೀಕಿಸುವುದನ್ನು ಮರಾಠೀ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾದ "ನೇಟಿವ್ ಒಪಿನಿಯನ್" ಮತ್ತು "ಇಂದು ಪ್ರಕಾಶ" ಎನ್ನುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಹೀಗೆ ಹೊಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಕೂಡಾ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾದ "ಐತಿಹಾಸಿಕ ಲೇಖಸಂಗ್ರಹ" ಮತ್ತು "ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ" ಎನ್ನುವ ಪತ್ರಿಕೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃತಿಗಳ ಕುರಿತು ವಿಶೇಷವಾದ ಗಮನ ನೀಡಿದೆ.

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೇನೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತಪ್ರಚಾರ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

"ಭಾರತೀಯ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಕುರಿತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೧೨ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಜರ್ಮನ್ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಮಾಚಾರವೆಂಬ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಜರ್ಮನ್ ಮಿಷನರಿಗಳು ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲಸಲಿಲ್ಲ ಅವರು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಲಂಡನ್ ಮಿಷನ್ನಿನವರು ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರು.

ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೪೦ ರಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ತಾಳಿದ "ಭಾವಾ" ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ವಿವಿಧ ಲೇಖಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮವು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೪೦ ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾವಾ ಪತ್ರಿಕೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಮರಾಠಿ ಶಬ್ದವಾಗಿದ್ದು ಆನೆಯ ಮರಿ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಮರಾಠೀ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಧಾರವಾಡವಲ್ಲದೆ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮುಂಬಯಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ "ಬೆಳಗಾಂವ ಸಮಾಚಾರವು" ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೬೪ ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದ ಮರಾಠೀ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಜ್ಞಾನ ಬೋಧಕ (೧೮೭೧), ಧಾರವಾಡದ ವೃತ್ತ (೧೮೭೩), ಹುಬಳೀ ವೈಭವ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಾರ್ತಿಕ, ಇವೆಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮರಾಠೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವರು ಸ್ಥಳೀಯ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ವಾರ್ತೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದವುಗಳೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮವು ಮರಾಠೀಯದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮರಾಠೀ ಭಾಷೆಯು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದವು.

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ಇದು ಪತ್ರಿಕಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದವು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೪೩ರಲ್ಲಿ "ಮಂಗಳೂರ

ಸಮಾಚಾರ" ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಇತಿಹಾಸದ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೪೪ ರಲ್ಲಿ "ಕಂನಡ ಸಮಾಚಾರ" ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿತು.

ಈ ಎರಡೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹರ್ಮನ್ ಮೋಗ್ಲಿಂಗರು, ಲೇಖಕ, ಪ್ರಕಾಶಕ, ಹಾಗೂ ಸಂಪಾದಕರಾದರು. ಜರ್ಮನ್ ದೇಶದವರಾದ ಇವರು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕರಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದರೂ ಕೂಡಾ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಹಲವು ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಈತನನ್ನು ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಪಿತಾಮಹನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಮಂಗಳೂರು, ಕೊಡಗು, ಧಾರವಾಡ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೨೪ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಆತ ಸುತ್ತಾಡಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಶೋಧನೆ, ಪ್ರಕಟಣೆ, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಸುಧಾರಣೆ, ಹೀಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.

೬.೨ ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ

ಮಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹಾರಿಕೆಯ ಸುದ್ಧಿಯಾಗಿ ಹರಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಹಾರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನಗಂಡ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನಿನವರು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕಲ್ಲಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ಮುಂದೆ ಇದು ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಪತ್ರಿಕೆ ಯಾವುದು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ವಾದಗಳಿವೆ. ಈ ಕುರಿತು ಡಾ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರರು "ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಿಷನಿನವರು ಲಂಡನಿನವರು, ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೊದಲ ಸಂಚಿಕೆ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೪೩ರಲ್ಲಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಆರಂಭವಾದ ವಿಷಯವಿದ್ದು, ಕೊನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೪೪ ರಿಂದ ಅದು ಕಂನಡ ಸಮಾಚಾರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ಹೊರಡ ತೊಡಗಿದೆ" ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

"ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ" ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕಲ್ಲಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಪುಟಗಳ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತೀ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಹೆಸರು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನಿನ ಒಡೆತನವಿದ್ದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಅವರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಓದುಗರು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂಬುವುದೇ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವೂರ ವರ್ತಮಾನಗಳು, ಸರಕಾರೀ ನಿರೂಪಗಳ ಕಾನೂನು, ಸುಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಸಾಮತಿಗಳು, ಹಾಡುಗಳು, ಕಥೆಗಳು, ಸರ್ವರಾಜ್ಯ ವರ್ತಮಾನಗಳು ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವೂರ ವರ್ತಮಾನಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇತರರು ಭಯಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೊಳಗಾದ ಸಮಾಚಾರವೇ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆನಂದರಾಯ ಕೌಂಡಿಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೌಶಿಕ ಬಂಧುಗಳು ತಾವು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡ ನಂತರ ಊರಲ್ಲಿ ಆದ ಗಲಾಟೆಯನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರ ಕೊಡುಗೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಊರಿನ ಜನರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರವು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿದೆ, ಮಿಷನರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಮತ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸಿಂಧ ಪ್ರಾಂತ, ಲಾಹೋರ, ಗ್ವಾಲಿಯರ್ ಇವುಗಳ ಹೋರಾಟವನ್ನು ವಿವರಿಸಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಅಂದಿನ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಕಾಬೂಲ, ಮತ್ತು ಚೀನಾ ದೇಶದ ಯುದ್ಧದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಅಂದಿನ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು, ಅದೇ ರೀತಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶ ಸಾಲದಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಹೀಗೆ ಮರಾಠೀ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಿಷನರಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗೇನೆ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚ ಜ್ಞಾನ, ಓದುವ ಅಭಿರುಚಿ ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ.

೬.೩ ಕಂನಡ ಸಮಾಚಾರ

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೪೪ರ ಮಾರ್ಚ್ ನಲ್ಲಿ ಕಂನಡ ಸಮಾಚಾರ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಆ ಬಳಿಕ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ರೀಡ್ ತೀರಿಕೊಂಡ ಕಾರಣದಿಂದ ಕರ್ತೃತ್ವ ಮಿಷನರಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲೇ ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಪತ್ರಿಕೆಯ ರೀತಿ ಶೈಲಿಯು ತೆಲುಗು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿ ಅಕ್ಷರಗಳು ಸುಂದರವಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಅಕ್ಷರದ ಕೊಂಬುಗಳು, ತೆಲುಗು ಲಿಪಿಯ ಲಕ್ಷಣ ಹೋಲುವುದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ನೋಡಿದಾಗ ತೆಲುಗು ಪತ್ರಿಕೆಯಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಹೊರ ನೋಟಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಕಂಡು ಬಂದರೂ ವಾಕ್ಯ ರಚನೆ, ಪದರಚನೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಂಡಿವೆ.

ಕಂನಡ ಸಮಾಚಾರವು, ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಿಂತ ಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಂಕಣಗಳು, ದೇಶ ವಿದೇಶದ ವರ್ತಮಾನಗಳು, ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಗಳು ಹೀಗೆ ಹಲವು ಭಾಗಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

೬.೪ ಮಂಗಳೂರು ಪಂಚಾಂಗ

ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಂಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಂಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಿಷನರಿಗಳು ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಭಾರತೀಯರ ಜೀವನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಧಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪಂಚಾಂಗ ರಚಿಸಿದ್ದು ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಭಾರತೀಯರ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದಂತೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಮಂಗಳೂರು ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ಸಿ.ಗೈನರ್ ಮತ್ತು ಬ್ಯೂರಲ್, ಇವರೊಂದಿಗೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೫೩ ರಲ್ಲಿ ಹೊರ ತಂದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾರೀಕು, ತಿಥಿ, ವಾರ, ಉದಯಾಸ್ತಮಾನ, ನಕ್ಷತ್ರಗಳು, ಕುಜಾದಿ ಪಂಚಗ್ರಹವಿಚಾರ, ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ದೃಕ್ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪಂಚಾಂಗ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹ ಶರೀರ, ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಟಪ್ಪಾಲ ಕ್ರಮಗಳು, ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಪಟ್ಟಿ, ಹಿಂದೂ ಕ್ರೈಸ್ತ, ಮುಸಲ್ಮಾನ ಹಬ್ಬಗಳ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಹಲವು ಉಪಯುಕ್ತ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳು ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಲೋಕವಾರ್ತೆ, ನೀತಿ ಕಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ಪ್ರತಿ ಪುಟದ ಮೇಲೆ ಬೈಬಲನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ನೀತಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ – ೭

೭ ಸಮಾರೋಪ

ಗ್ರಂಥ ಋಣ

ಅನುಬಂಧ

೭ ಸಮಾರೋಪ

ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಮುದ್ರಣ ಮಾಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಜನರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ವಿಸ್ತರಿಸುವ, ಅವರು ಸಮಾಜವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ, ಬದುಕನ್ನು ಹೊಸ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಹರಿಸಿದ್ದರೂ, ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬದುಕಿನ ಹಲವು ಅಂಶಗಳು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಮೆರಗು ನೀಡಿವೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಜನರು ಅವರನ್ನು ತುಂಬು ಗೌರವದಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಅಂಶ ಮುಖ್ಯ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೂಲತ: ವಿದೇಶದವನಾದ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬದುಕು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಅವರ ಕೆಲಸಗಳ ಮೂಲಕ ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತರಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಆರು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಒಂದನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಇದುವರೆಗಿನ ಅಧ್ಯಯನಗಳು, ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಯ ೨ ಮತ್ತು ೩ ರಲ್ಲಿ ಮಿಷನರಿಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಅವರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಯ ೪ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರ ಬದುಕು, ಮಾದರಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮಹತ್ವ, ಅವರ ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಸದಾ ಬೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳು ಕೂಡ ಮೌಲ್ಯಯುತವಾಗಿವೆ. ಮಿಷನರಿಯಾದ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರವಚನ ಒಂದೇ ಸಾಕು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಂತೆಯೇ ಬದುಕಬೇಕೆಂಬ

ಹಂಬಲ ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಕೈಗೊಂಡ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ ಹಲವು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ನೀಡಿ, ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಯಾರ ಹಂಗೂ ಇಲ್ಲದೆ ದುಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದುದು ಅವರ ಜನವಾದಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಮಿಶನರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಮಾನವೀಯ ಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿದೆ. ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತಳಾಗಿದ್ದ ಪೌಲಿನ್‌ಳನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ.

ಒಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರ, ಮತಾಂತರ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಕಾರ್ಯ, ಅನುವಾದ, ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸಗಳು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಲೋಕದ ವಿಚಾರಗಳ ಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜದೊಳಗಿನ ವರ್ಣಭೇದ, ವರ್ಗ ಭೇದ ನೀತಿ ಇವುಗಳ ತಿರಸ್ಕಾರ, ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆ ಮೂಲಕ ಅವರು ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗದ ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ಈತನ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗರು ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಂಥ ಋಣ

೧. ರೆವೆ. ಐವನ್ ಆಲ್ಬರ್ಟ್ಸ್, ೧೯೮೯, ಹೆರ್ಮನ್ ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕಾ ಆಕಾಡೆಮಿ, ಪೋಡಿಯಂ ಬ್ಲೊಕ್ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಟವರ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

೨. ಡಾ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ, ೨೦೦೦, ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಅರುಣೋದಯ, ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಪಂಪಮಹಾಕವಿರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦೦೧೮.

೩. ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕುಲಕರ್ಣಿ (ಸಂ.), ೧೯೯೭, "ಹರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಸಂಕಲಿಸಿದ ದಾಸರ ಪದಗಳ್," ಭೀಮಸೇನ ತೊರಗಲ್ಲ, ಅಮೋಘ ವಾಙ್ಮಯ ಪ್ರಸಾರ ೫೮೮/ಎ, ಪಾಟೀಲಗಲ್ಲಿ, ಬೆಳಗಾವಿ ೫೯೦೦೦೧.

೪. ಶ್ರೀ ಜೈನುಲ್ಲಾ ಬಳ್ಳಾರಿ, ೨೦೦೬ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್, ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಸಾಂಗ ೫, ಡಾ. ವೀರೇಶ ಬಡಿಗೇರ (ಸಂ.), ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ೫೮೩೨೭೬.

೫. ಡಾ.ನಾ.ದಾಮೋದರ ಶೆಟ್ಟಿ (ಸಂ.), ೨೦೦೮, ಡಿಸೆಂಬರ್, ಸಂ-ಕಥನ, ನಾರಾಯಣ ಮಲ್ ಕೋಡ್, ಸುಮುಖ ಪ್ರಕಾಶನ, ನಂ-೧೭೪ ೪/೨೮, ಮೊದಲನೇ ಮಹಡಿ, ಫಸ್ಟ್ ಮೈನ್ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ನಗರ, ಮಾಗಡೀ ರೋಡ್, ತೋಲ್ ಗೇಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦೦೨೩.

೬. ಡಾ.ಗೀತಾ ಎಸ್. ನಂದಿಹಾಳ, ೨೦೦೩, "ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನರಿಗಳ ಕೊಡುಗೆ", ಪ್ರಕಟಿತ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಹಂಪಿ ೫೮೩೨೭೬.

೭. ಎಸ್.ಪಿ. ಗೌಡರ, ೧೯೯೭, "ಕನ್ನಡ ಕ್ರೈಸ್ತಗೀತಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಎಸ್.ಎಸ್. ಆ್ಯಂಟಿನ್, ಪ್ರಿನ್ಸ್‌ಪಾಲ್, ಕಿಟೆಲ್ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು, ಧಾರವಾಡ ೫೮೦೦೦೧.

೮. ರೆವರಂಡ ಜಯವಂತ ಎಮ್. ಜೋಗುಳ, (ಪಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು), ೧೯೮೭, "ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್" ಪ್ಯಾಸ್ಟೊರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಹೆಬಿಕ್ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಚರ್ಚ್, ಧಾರವಾಡ ೫೮೦೦೦೧.

೯. ಡಾ. ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಜಿ. ಫುರ್ಟಾಡೊ (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು), ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ತಲ್ವಾಡಿ (ಸಂಪಾದಕರು), ೨೦೦೪ ಜನವರಿ, "ಕನ್ನಡ ಸಮಾಗಮ", ಜ್ಞಾನ ಜ್ಯೋತಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಶಾಂತಿ ಸದನ, ರಿಸರ್ಚ್ ಸೆಂಟರ್ (ಸಂಶೋಧನೆ ಕೇಂದ್ರ), ಆರ್.ವಿ.ವಿದ್ಯಾನಿಕೇತನ ಪೋಸ್ಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦೦೫೯.

೧೦. ಸುಮುಖಾನಂದ ಜಲವಳ್ಳಿ, ೨೦೦೦, "ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಕೊಡುಗೆ", ಸುಮುಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೂರು ಕಾವೇರಿ, ಕಿನ್ನಿಗೋಳಿ ೫೭೪೧೫೦. ದ.ಕ.

ಅನುಬಂಧ

ಹೆರ್ಮನ್ ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್

TWELVE LETTERS

ಈರಾರು ಪತ್ರಿಕೆ

೧. ಪತ್ರಿಕೆ.

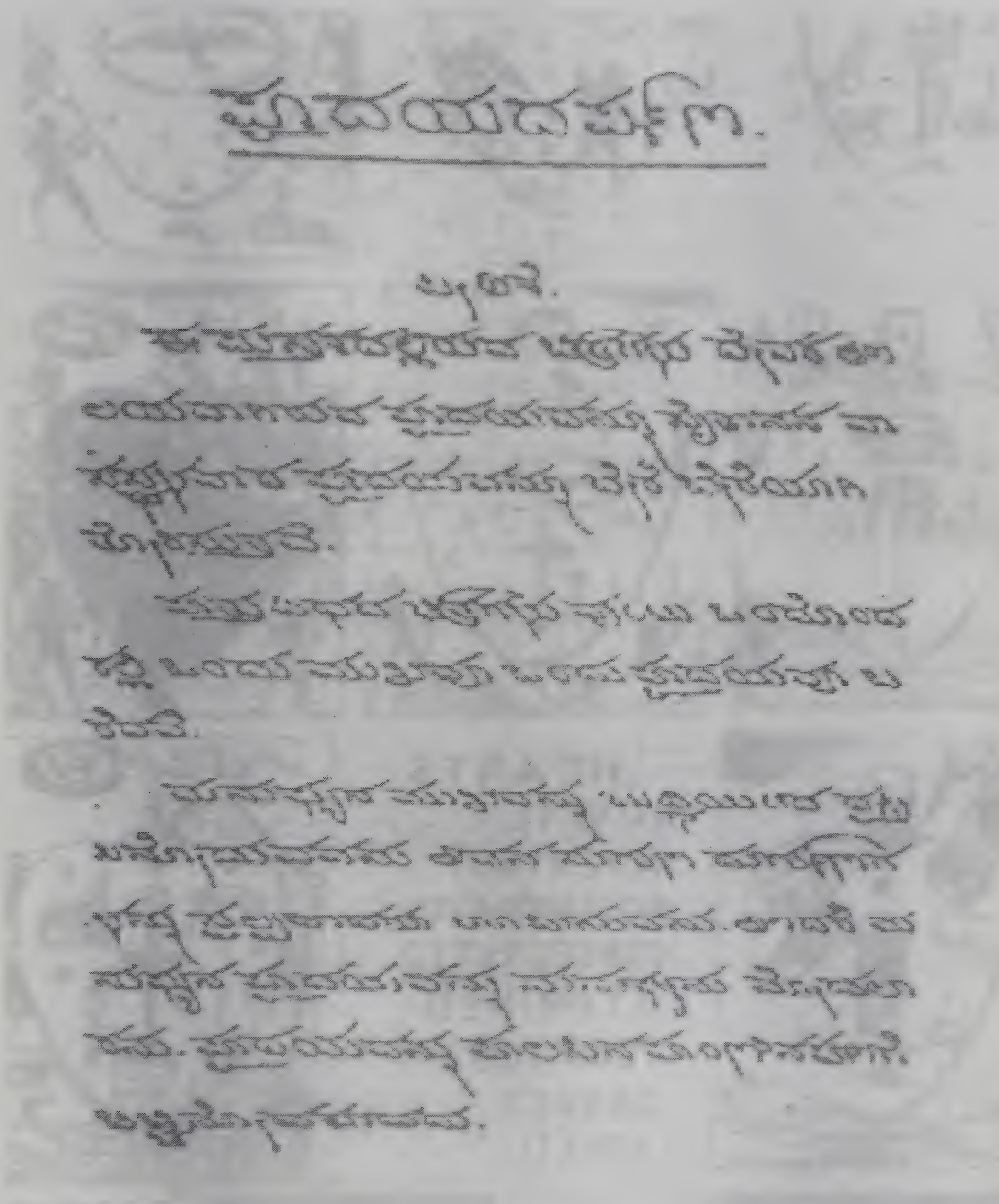
ಶ್ರೀ

ರಾಜಮಾನ್ಯರಾಜಶ್ರೀ

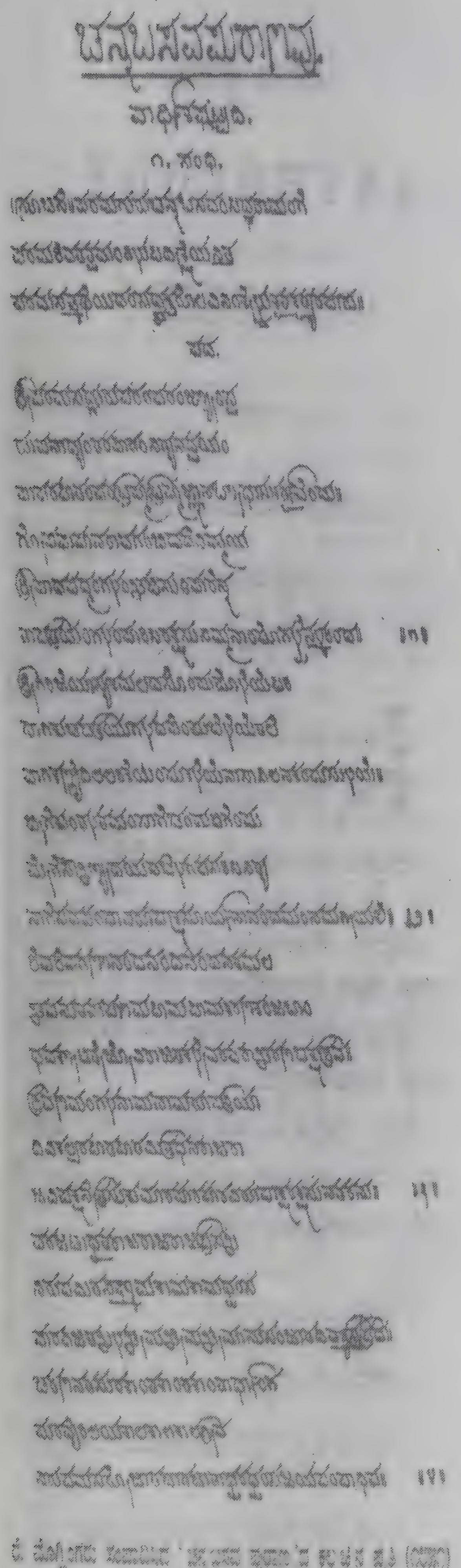
ಭಾವ ಆನಂದಯ್ಯನವರ ಪಾದಕ್ಕೆ.

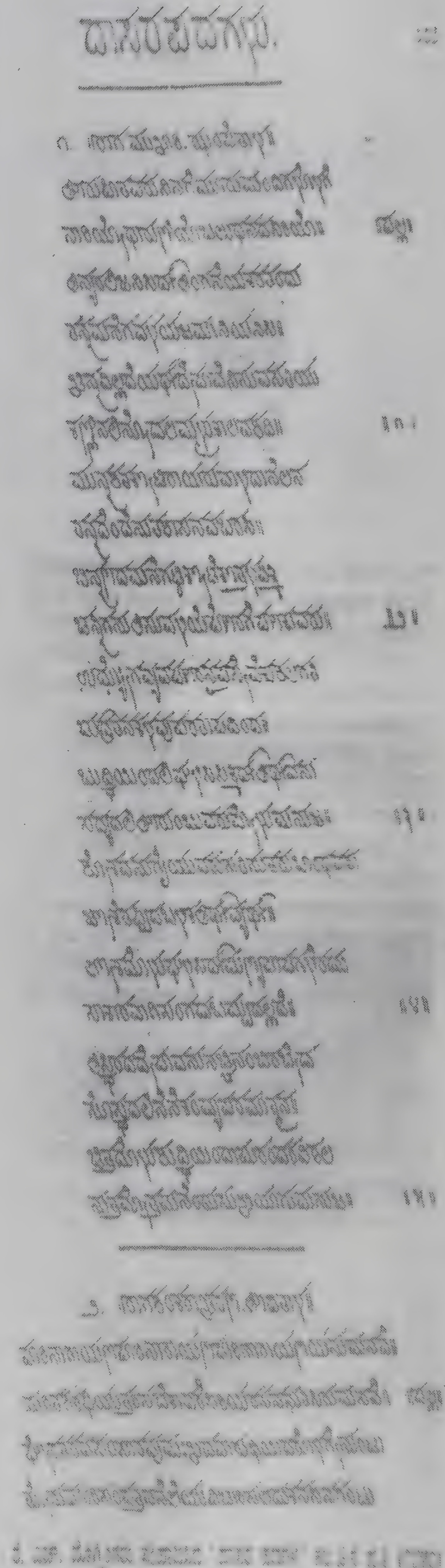
ಕೃಷ್ಣಾಪುರದ ನಿಮ್ಮ ರಾಮಚಂದ್ರಯ್ಯನು ಮಾಡುವ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಬಿನ್ನಹ. ಈ ಸಾಧಾರಣ ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ೧ ವು ಸೋಮವಾರದ ವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥರೂಪ ನಾರಾಯಣನವರು, ಮಾತುಶ್ರೀ ಅಕ್ಕಮ್ಮನವರು, ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿ ಭಾಗಮ್ಮ, ಚಿರಂಜೀವಿ ಸುಬ್ಬರಾಯ, ಸರಸಮ್ಮ ಸಹವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರು ಕ್ಷೇಮದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಸುಕ್ಷೇಮವಾರ್ತೆಗಳಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವದು. ನಮಸ್ಕಾರ.

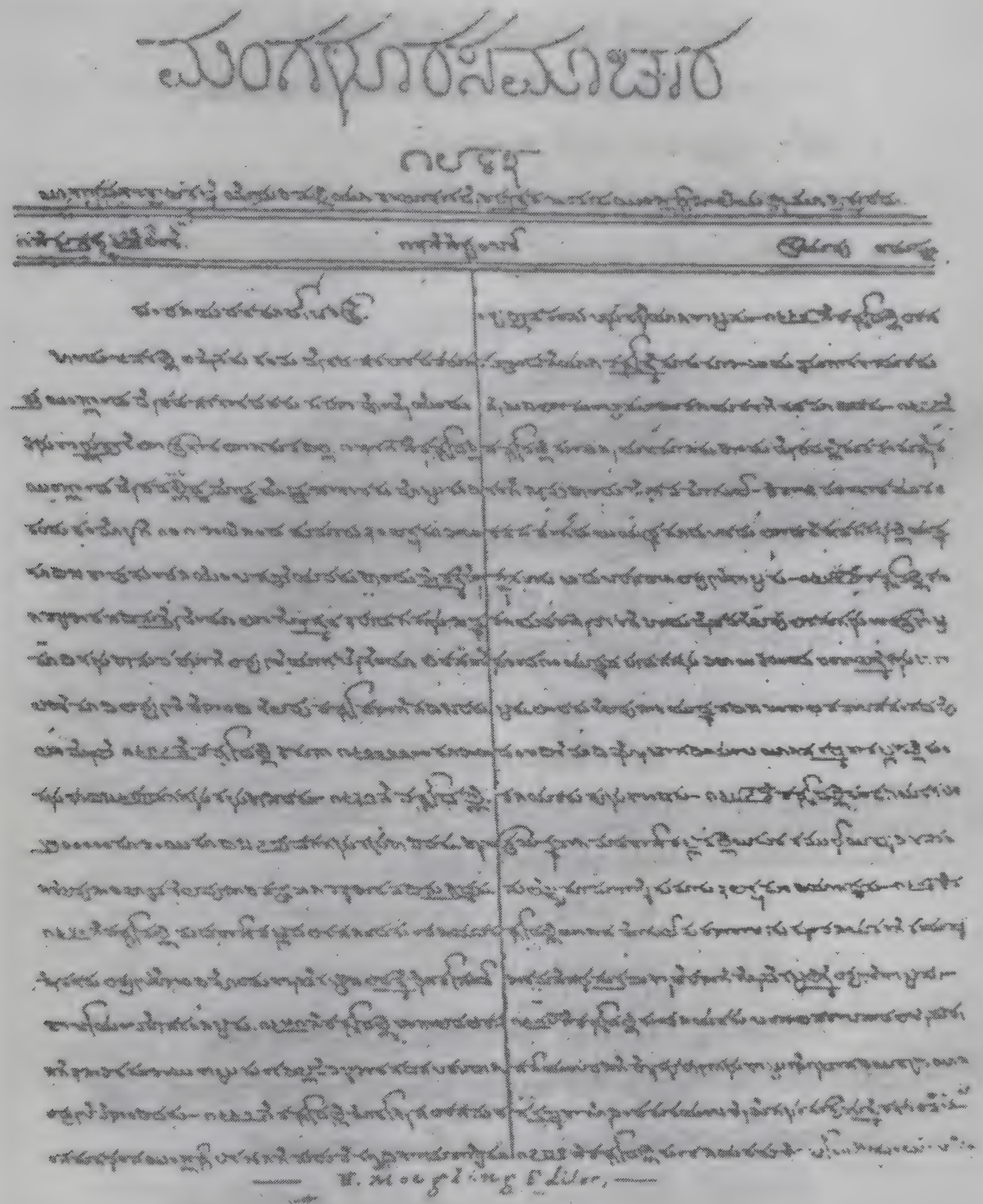
ಹೆ.ಎಚ್. ಮೊಗ್ಲಿಂಗರು ರಚಿಸಿದ ಆದ್ಯಪತ್ರಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ

ಹೆ. ಎಚ್. ಮೊಗ್ಲಿಂಗರ ಅನುವಾದಿತ ಕೃತಿ 'ಹೃದಯದರ್ಪಣ'ದ ಮೊದಲ ಪುಟ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೫೦)

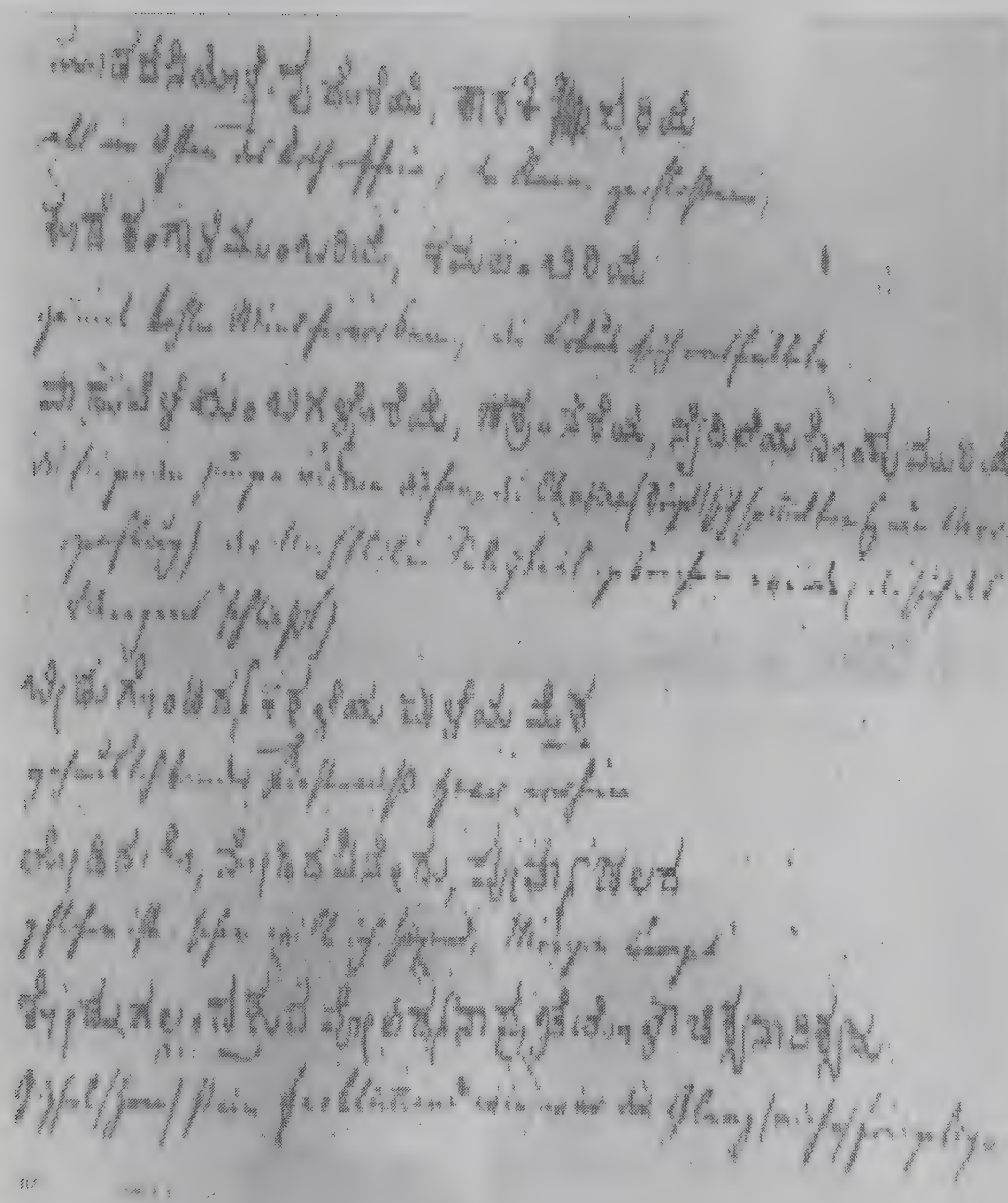

ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ

೧೮೪೩

H. Mögling Editor.

ರೆ. ಎಚ್. ಮೊಗ್ಲಿಂಗರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಪತ್ರಿಕೆ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೪೩)

ಡಿ. ಮೊಗ್ಲಿಂಗರ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ಮಾದರಿ

Lieder Kanaresischer Sänger,

Uebersetzt von

H. Fr. Mögling,

Missionar im Dienst der evangelischen Missionsgesellschaft zu Basel.

I. Proben von Purandara Dâsa und Kanaka Dâsa [1].

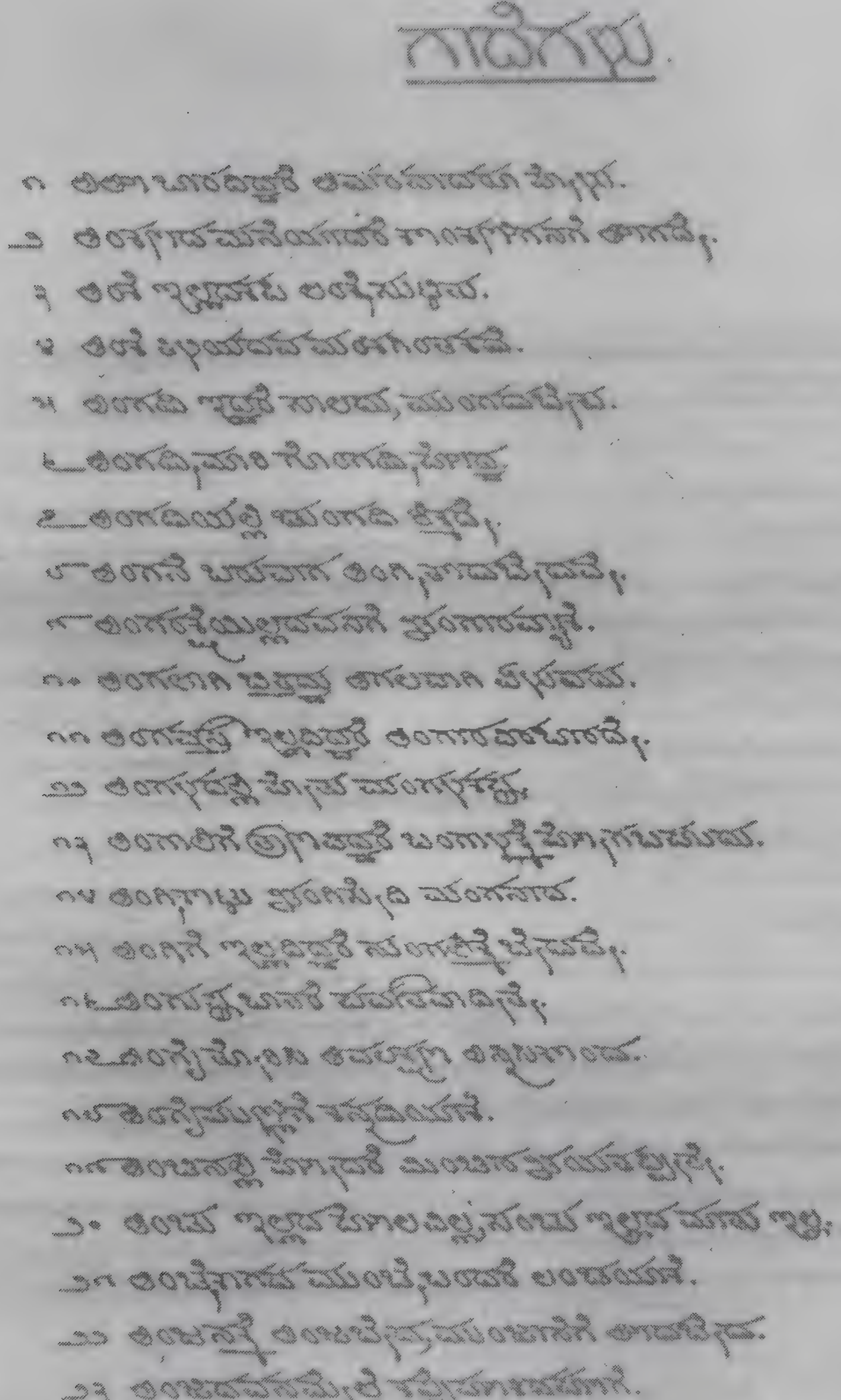
Unter den Weihesängern — so möchte ich die Bedeutung des Wortes dâsa in dieser Verbindung übersetzen — welche in der Blüthezeit des Kanaresischen Königreiches zu Vijayanagara oder Anegundi den Namen Krishṇa's und anderer Vishṇuavatâras in Kanaresischer Zunge priesen und als begeisterte Dichter den Titel Haridâsa erhielten, sind die bedeutendsten Purandara Dâsa und Kanaka Dâsa. Die meisten der folgenden zwölf Lieder sind ohne Zweifel diesen beiden zuzuschreiben. Der Erstere bezeichnet seine Lieder durch Einführung des Namens Purandara Viṭala oder auch blos Viṭala in dem sogenannten Siegelreim (mudrikâ), der Letztere durch den Namen Kêshava, oder Naleyâdikêshava, oder Bâḍadâdikêshava. Die Dâsarapada, von denen viele Tausende aufbewahrt worden sind aus jener Glanzperiode Kanaresischen Geistes und Volkes, zeichnen sich meist durch sittliche Reinheit, geistige Frische, welche hergebrachtes Ceremonienwesen und fromme Gleissnerei hasst und höhnt, und eine gemüthliche Tiefe aus, ja durch eine Innigkeit liebender Hingebung an den Gegenstand des begeisterten Liedes, so dass ein Abendländer und Christ diese Hymnen nicht lesen und hören kann ohne Anwandlungen theils von Bewunderung theils von Wehmuth, dass solcher Reichthum von Geist, Herz und Gemüth einer Karikatur des gottmenschlichen Erlösers, denn das ist Krishṇa sammt seinen Wechselgestalten, zu Füssen gelegt worden sein soll von den Begabtesten unter einem begabten Indischen Volke. Doch hierüber ein anderes Mal. Für jetzt die Geschichte der zwei berühmten Sänger, wie sie noch jetzt im Munde der Kanaresen lebt, als Einleitung zu den verdeutschten Liedern.

---

1) Die folgende Auswahl enthält die ersten elf Lieder und das vierundzwanzigste der Sammlung Dâsarapadagaḷu, welche Herr Dr. Mögling (gegenwärtig in Merkara) im Jahre 1850 zu Mangalore lithographiren liess. Das [illegible] derselben findet man ebenfalls übersetzt in dem [illegible] Aufsatz „über canaresische Sprache und Litteratur" des [illegible] verstorbenen Missionars Weigle, Band 2. S. 280 dieser Zeitschrift.

R. Roth.

ರೆ. ಎಚ್. ಮೊಗ್ಲಿಂಗರು ಜರ್ಮನ್ ಪಂಡಿತ ಪತ್ರಿಕೆ ZDMGಯಲ್ಲಿ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತು ಬರೆದ ಲೇಖನ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೬೦)

ರೆ. ಎಚ್. ಮೊಗ್ಲಿಂಗರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಗಾದೆಗಳ ಕಲ್ಲಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೫೨)